

ERDÉLYI TUDOMÁNYOS FÜZETEK

262

GAAL GYÖRGY

AZ ERDÉLYI TUDOMÁNYOS FÜZETEK TÖRTÉNETE ÉS KÖNYVÉSZETE

AZ ERDÉLYI MÚZEUM-EGYESÜLET KIADÁSA
KOLOZSVÁR, 2009

**Különnyomat
az Erdélyi Múzeum
LXXI. 2009/3–4. számából**

Felelős kiadó: Sipos Gábor

ISBN 978-973-8231-97-9

**Készült a kolozsvári
Idea–Gloria nyomdában
Felelős vezető
Nagy Péter**

Az Erdélyi Tudományos Füzetek története és könyvészte

I. A füzetek története*

Előzmények

A másfél százada gróf Mikó Imre áldozatkészségének köszönhetően megalakult Erdélyi Múzeum-Egylet (ma Egyesület) az erdélyi magyar tudományos életnek teremtett otthont. Egyrészt a veszélyeztetett tárgyi értékek összegyűjtését, feldolgozását tűzte ki céljául, másrészt a tudós értelmiségiek összefogását, közös munkára ösztönzését. Célkitűzéseinek megvalósítását táruk működtetésével, szakosztályi szerveződéssel, felolvasóülésekkel és kiadványok közreadásával igyekezett elősegíteni. 1861-től adta ki évkönyveit, 1874-től pedig folyóiratát, a – megszakításokkal – máig megjelenő Erdélyi Múzeumot. Ez eleinte az egész egyesület munkáját tükrözte, utóbb főleg a Bölcsészeti-, Nyelv- és Történettudományi Szakosztály kiadványa lett, a többi szakosztály más értesítő-, illetve füzetjellegű kiadványt adott és ad közre. Különösen az Orvos- és Természettudományi Szakosztály jeleskedett ezen a téren.

A 19. század közepe táján vált gyakorlattá a külön(le)nyomatok készíttetése fontosabbnak vélt cikkekről, tanulmányokról. A *különnyomat* szót így határozza meg *A magyar nyelv értelmező szótára*: „Valamely gyűjteményes munkában, folyóiratban v. újságban már megjelent közleménynek az eredeti (esetleg áttördelt) szedésről, rendsz. kisebb példányszámban készített, önállóan kiadott lenyomata, gyak. külön címlappal ellátva.”¹ A példamondat szerint is a szerző „száz különnyomatot rendelt”. A folyóiratok rendszerint a nyomdához irányították a szerzőket, s ott saját költségükre rendelhetek különnyomatot, esetleg megtervezett címlappal. A lenyomat készíttetésének többszörös haszna volt. A könyvtárakban önálló tételként iktatták a szerző neve alatt, úgyhogy könnyen rá lehetett találni. A szerző személyesen átadhatta kollégáinak, vagy postázhatta a hasonló érdeklődésű kutatóknak. Így kevésbé történhetett meg, hogy az írás „elsüllyedt” a kis példányszámú, netán vidéki kiadványban. Különösen az orvosi és természettudományos körökben állandó jelleggel folyt a különnyomatok cseréje, megküldése a kollégáknak. Utóbb referenciális kiadványok közölték a dolgozatok kivonatát, s ennek alapján az érdekeltek kérhették a különnyomat megküldését. A különnyomatok világa a 20. század végén kezd leáldozni. A fénymásolás lehetővé teszi a folyóiratok közleményeinek gyors sokszorosítását – magánúton is. Másrészt napjainkban a legtöbb közlemény felkerül a világhálóra, s bárhol elolvasható, kinyomtatható. Mégis a rangosabb tudományos folyóiratok máig – gyakran hivatalból – készíttetnek közleményeikről bizonyos számú különnyomatot, s ezt megküldik a szerzőnek.

* Elhangzott 2009. május 12-én az EME jubileumi előadássorozata keretében.

¹ A magyar nyelv értelmező szótára. IV. köt. Bp. 1961. 529. A könyv- és könyvtártörténeti munkák, lexikonok is legfeljebb meghatározást adnak a különnyomat fogalmáról, eredetéről, történetéről sehol sem írnak. Az újabb keletű Magyar Nagylexikon XI. kötete (Bp. 2000) a meghatározáshoz még hozzáfűzi: „A különnyomat megküldése a hasonló témakörben működő kutatók kölcsönös tájékoztatásának fontos eszköze volt, az elektronikus publikációk terjedése miatt jelentősége csökken.” (676).

Az Erdélyi Múzeum szerkesztősége már a kezdetektől lehetővé tette a különnyomatok készíttetését. A rendelkezésünkre álló könyvészet² szerint azonban nem sokan éltek a lehetőséggel. Finály Henrik 1867-ben és 1872-ben az évkönyvek, Szamosi János, Torma Zsófia 1879-ben, Téglás Gábor 1880-ban a folyóirat hasábjain megjelent dolgozatát önállósítja. Az 1900-as években szaporodnak meg az Erdélyi Múzeum különnyomatai, eléggé egyszerű, színes címlappal. Főleg az egyetem tanárai rendelik meg őket.

Az Erdélyi Múzeum 1917-ben – a világháborús viszonyok közt – megszűnik, s a hatalomváltás Erdélyt működő magyar tudományos egyesület és folyóirat nélkül találja. Az EME elismertetése, munkába lendülése is éveket igényel. Bár számos napilap és művelődési folyóirat jelenik meg, ezek csak ritkán közölnek tudományosabb írásokat. Borbély István, a kolozsvári Unitárius Kollégium tanára, jeles irodalomtörténész – mondhatni magánkezdeményezésként – 1924 januárjában megindítja a hatalomváltás utáni első „tudományos és kritikai folyóiratot”, az Erdélyi Irodalmi Szemlét. Alcíme szerint a nagy múltú Keresztény Magvető „irodalmi mellékleté”-t. Ez a folyóirat maga köré csoportosítja az erdélyi humán érdeklődésű tollforgatókat, tekintélyes dolgozatoknak is teret biztosít. Sőt mellékletként elindítja a „Tanulmányok és értekezések az erdélyi magyar bölcsélet-, irodalom-, nyelv- és történettudományok köréből” című füzetes sorozatot.³ Borbélyt azonban 1925-ben a kollégium igazgatójául választják, s így a következő évtől átadja a szerkesztést György Lajosnak, a kor másik kiváló irodalomtörténésének.

György Lajos tudatos szervezőként igyekszik minden magyar értelmiségit lapja köré tömöríteni. Elkezd az erdélyi magyar nyomdatermékek bibliográfiai számbavételét. 1928-ig a Pásztortűzet is ő szerkeszti, úgyhogy a két kiadvány között bizonyos munkamegosztást tud létrehozni. A Pásztortűz a szélesebb olvasórétegekhez szól, de gyakran utal az Erdélyi Irodalmi Szemle számaira, cikkeire. György Lajos indítja meg a Szemle mellékleteként, különnyomatainak egységes sorozataként az Erdélyi Tudományos Füzeteket (ETF). Mikor az EME megerősödik, a szakosztályok közlönyeként 1930-ban újra beindul az Erdélyi Múzeum című folyóirat. György Lajos lesz ennek szerkesztője, későbbi jelentése szerint „az Erdélyi Irodalmi Szemle készséggel adta át helyét a nagy múltú Erdélyi Múzeumnak. Most már az volt a feladat, hogy az új életre kelt folyóirat, alkalmazkodva a megváltozott viszonyokhoz, a magyar tudományosság irányát Erdélyben megszabja.”⁴ Természetszerűleg az egyesület átvette az Erdélyi Tudományos Füzetek című, már 21. számához érkezett „vállalatot” is.

Az ETF korszakai, szerkesztői

Az ETF-t tehát György Lajos indította meg. Korábban az Erdélyi Irodalmi Szemle különnyomatai igen szegényesek voltak, még külön címlappal sem látták el őket, a dolgozat címe

² Valentiny Antal: *Az Erdélyi Múzeum-Egyesület kiadványainak könyvészeti leírása 1859–1934. = Az Erdélyi Múzeum-Egyesület háromnegyedszázados tudományos működése 1859–1934.* A választmány megbízásából szerkesztette dr. György Lajos főtájtár. Cluj–Kolozsvár 1937. 201–279.

³ A sorozatnak mindössze két fürete jelent meg: I. köt. 1. sz. *Ifj. Heltai Gáspár háromnyelvű szótára 1589-ből.* Bevezetéssel ellátva sajtó alá rendezte Csúry Bálint. Cluj–Kolozsvár, 1924. 29 p.; 2. sz. *A romániai magyar sajtó öt esztendeje (1919–1923).* Cluj–Kolozsvár, 1924. 21 p. Vö. *Magyar könyvtermelés Romániában (1919–1940).* Összeállította Monoki István. Kolozsvár–Bp. [1997]. 440.

⁴ György Lajos: *Főtájtári jelentés az Erdélyi Múzeum-Egyesület 1931–1934. évi tudományos kiadványairól.* Erdélyi Múzeum XL(1935). 59–61.

fölött jelent meg három sorban, hogy melyik számból való a lenyomat. 1925-ben figyelhetett fel a szerkesztő a Budapesten akkoriban elindított, Császár Elemér szerkesztette Irodalomtörténeti Füzetek sorozatra. Ez is terjedelmesebb tanulmányokat hozott, jórészt az Irodalomtörténeti Közlemények című rangos folyóirat különnyomatait. A 12. szám (1926) éppen György Lajos dolgozata *Az erdélyi magyarság szellemi élete* címmel. A szépen megtervezett egységes címlap már tekintélyt ad a kis köteteknek. Hasonló, de általánosabb jellegű tudományos sorozatot indított el a kolozsvári szerkesztő. A Szemle, majd a Múzeum szerzői kezdeményezhették a lenyomat készítését, s valószínűleg a többletköltséget is ők állták. Pár év után már a sorozat rangot kölcsönözött az írásoknak.

Az első szám még az 1925-ös évfolyamból kiemelt, de már 1926-os impresszumot visel, s talán szimbolikusan is értelmezhető, hogy Reményik Sándorról szól. Csűry Bálint a füzet ismertetése kapcsán üdvözlí a Szemle „új szerkesztőjének” kezdeményezését, s megjegyzi: „Gazdasági okokon kívül bizonyos szervezkedési ösztönt látok megnyilvánulni abban, hogy mostanság annyira fölszaporodtak ezek a sorozatos vállalkozások. Ilyen sorozat minálunk az Erdélyi Szépmíves Céh, a Páztortűz Könyvtár, Magyar Nép Könyvtára, Minerva Könyvtár, Ifjúsági Könyvtár, Út Könyvtára, Unitárius Könyvtár. [...] A cél: minél olcsóbban hozzáférhetővé tenni a közönség számára az irodalmi termelést.”⁵ Pár hónappal később maga a szerkesztő F. szignó alatt nyilatkozik a sorozatról, annak három füzetének megjelenése után: „A Minerva Rt. könyvsorozatait tervszerűen egészíti ki és tetőzi be az Erdélyi Irodalmi Szemle kiadásában és dr. György Lajos szerkesztésében megjelenő ETF. Ez a vállalat azt tanúsítja, hogy tudományos életünk is kezd lélegzethez jutni, s talán majd erőre is kap. Ennek irányában buzgolgodni s érdekében a magyarságnak mindent megtenni – alig van fontosabb irodalmi feladat.” Majd hangsúlyozza: „A szerkesztőnek a programja nyilván az, hogy a vállalatba olyan tudományos értekezések kerüljenek, amelyek kiváltképpen Erdélyre vonatkoznak, s ezáltal szakembereinket is a mi kéznél fekvő tudományos kérdéseink megoldására ösztönözzé.”⁶

Később évről évre a főtítkári jelentésekben György Lajos említi az ETF-et is, számba veszi füzetait. 1933-ban rámutat: „ezek voltaképpen nem önálló kiadványok, hanem a folyóiratunkban megjelent dolgozatoknak a szerzők kívánságára készült különnyomatai [...] Ezek a füzetek alkalmasok voltak arra, hogy értékeesebb tanulmányainkat szélesebb körben terjesztessük. Könyvárusi forgalomba is bocsátottuk őket, s terjedelmük szerint 50, illetőleg 80 lejtűt árusítottuk.”⁷

György Lajos a sorozat elindítója és szerkesztője 1940 végéig, a 122. számig. 1941-től veszi át a folyóirat és a hozzá kapcsolódó sorozat szerkesztését is Szabó T. Attila, s az ő kezében marad egészen az 1947-ben megjelent 208. számig. A szerkesztőváltás nem jelent koncepcióváltozást is. Talán a súlypont egy kissé eltolódik az irodalomról a nyelvészet és a néprajz felé. Az, hogy az 1940-es évek elején hirtelen megnő az évi füzetek száma, inkább a politikai változás és az egyetemtől támogatott tudományos élet fellendülésének következménye.

A több mint négy évtizedes szünetelés után 1991-től újra beinduló Erdélyi Múzeum és ETF-sorozat a régi nyomdokot próbálta követni, de rövidesen módosítani kellett az elképzeléseken. A füzetek új szerkesztőjének, Dávid Gyulának a neve a második megjelenő számon olvasható.

⁵ Csűry Bálint: *Reményik Sándor. Rass Károly tanulmánya*. Páztortűz XII(1926). 192.

⁶ F.: *Erdélyi Tudományos Füzetek. Szerkeszti Dr. György Lajos*. Páztortűz XII(1926). 263.

⁷ György Lajos: *Főtítkári jelentés az Erdélyi Múzeum 1932. évfolyamáról*. Erdélyi Múzeum XXXVIII(1933). 87–89.

Dávid Gyula méltó utóda Borbély Istvánnak, György Lajosnak és Szabó T. Attilának. Úgy is mint irodalomtörténész s még inkább mint nagy tapasztalatú könyvkiadói szerkesztő. A sorozat két vonatkozásban is változást szenved. Elkülönül a folyóirattól, a különnyomatok rövidesen kiszorulnak, helyettük a terjedelmes dolgozatok, valamint az ülésesszakokon felolvasott előadások gyűjteményei kerülnek többségbe. Ezután nem a szerzők rendelik meg és fizetik a kiadási költségeket, hanem azokat felkéréssel, pályázással az egyesület szerzi meg. A beérkező kéziratokat rendszerint a szerkesztőn kívül szaklektor is véleményezi. Dávid Gyula a 2001-ben megjelent 232. számig vesz részt a szerkesztésben, bár neve a 238. számon szerepel utoljára. A továbbiakban a „felelős kiadó” tisztséget ellátó Sipos Gábor főtítkárr, majd alelnök lesz a sorozat gondozója, anélkül hogy ez külön fel lenne tüntetve a számokon. Egyes füzeteknél külön szerkesztő neve olvasható. Kétségtelenül ilyen körülmények között nem kereshetünk tervszerűséget a sorozat összeállításában. Ha a beérkező kézirat elfogadható, s az anyagi fedezet is biztosított, a füzet megjelenik.

A füzetek témaköre és szerzői

Az ETF első korszakában, mintegy két évtized alatt jóformán valamennyi humán tudományág erdélyi művelőit sikerült felsorakoztatni a kiadványokban. Ez azzal is magyarázható, hogy 1940-ig más fórum – a határokon belül – nem állt a kutatók rendelkezésére. A természettudományok viszont szinte teljesen kimaradtak a sorozatból. Mindössze négy ilyen témájú füzet készült: Balogh Ernő a geológia (6⁸), Nyárády Erazmus Gyula és Györffy István a növénytan (125, 152) területéről közölt dolgozatot. Az újraindulást követő időkből ide sorolható Nagy-Tóth Ferenc és Fodorpatáki László közös munkája, mely az erdélyi élettudományi kutatásokat veszi számba (237).

A két világháború közötti időben többször veszély fenyegette az EME-t, ezért fontos volt az egyesület múltjának állandó tudatosítása, a felmerülő problémák közösség elé tárása, a tudománypolitikai alapvetés. Ennek legkövetkezetesebb munkása Kántor Lajos egyesületi titkár lett. Önállóan megjelent füzetben mutatta be az egyesület helyzetét 1930-ban (23), majd Mikó Imre 1856-os szövegét tette közzé (37), összevetette az EME-t a román ASTRA-val (116). György Lajos az Erdélyi Múzeum folyóirat történetét dolgozta fel (105), Jakó Zsigmond az egyesület levéltárának történetét összegezte (133), Mikecs László pedig az erdélyi tudományosság 1940-ben alapított új fórumát, az Erdélyi Tudományos Intézetet mutatta be (190).

Az alapító szerkesztő érdeklődési köre az irodalomtörténeti jellegű füzetek nagy számában is megnyilvánul. Harminc körül mozog az ide sorolható kiadványok száma. Közülük hét György Lajos összehasonlító irodalmi és prózatörténeti kutatásainak eredményeit teszi közzé (12, 17, 22, 40, 54, 120, 200). Kristóf György, a másik igen gyakori munkatárs Kazinczy, Eötvös József, Szabolcska Mihály erdélyi utazásait térképezi fel, Reményik Sándor költészetét elemzi (42, 44, 72, 173). Rass Károly ugyancsak Reményikről, valamint az erdélyi regényirodalomról (1, 88) értekezik. Gyalui Farkas a *Bánk bán* sorsát (32), Rajka László Jókai regényeit (33, 77) vizsgálja. A fiatalabb nemzedékből feltűnik Vita Zsigmond a Bethlen Kollégium hagyományainak kutatásával (158, 170), Faragó József a Reményi kéziratának elemzésével (195), Isák József pedig a régi magyar költészetről írt értekezésével (204). A magyarországi

* A zárójelbe tett számok a továbbiakban a füzetek sorozatszámát jelölik, visszakereshetők a könyvcszeti leírásban.

Papp Ferenc ekkoriban dolgozik Gyulai Pál-monográfiáján, ennek két fejezetét teszi itt közzé (26, 69). Az irodalomtörténethez kapcsolódó sajtótörténetet Kristóf György (109) és Hofbauer László (30, 43) műveli. Ennek politikai szempontú kutatásával Biró Sándor jelentkezik (128).

Nem illeszkedett a füzetek jellegébe az idegen irodalmak kutatása. Egyetlen dolgozat, Boros György Carlyle-ről írott esszéje – halála 50. évfordulója alkalmából – helyet kapott a sorozatban (61). Inkább a bölcsész-gondolkodót mutatja be. Két román vonatkozású dolgozat már a magyarsággal is kapcsolatos. Kántor Lajos a világháborút tükröző román irodalomról, Kristóf György legújabb fordításkötete kapcsán Eminescuról nyújt összefoglalót (66, 74).

A füzetek új sorozatában alig képviselt az irodalomtörténet. Egyed Emese és M. Bodrogi Enikő dolgozatai sorolhatók ide (224, 241, 249). Ezzel szemben megnő az irodalomelméleti, stilisztikai elemzések száma. A világháború előtt csak Jancsó Elemér tűnt ki e téren (65), utóbb induló kutatók sora jelentkezik: Sájter Laura, Ajtay-Horváth Magda, Máthé Dénes, Végh Balázs (227, 232, 252, 253).

A másik igen kedvelt téma a történelem kutatása. Itt csak az erdélyi történelem és helytörténet általános fogalomkörébe közel harminc füzet illeszkedik. Érdekes, hogy az első történelmi jellegű füzet, a 2. szám nem magyar szerzőtől származó: Vasile Pârvannak, a kolozsvári egyetem tanárának a dákokról szóló dolgozata Ferenczi István tolmácsolásában. Bitay Árpád a moldvai magyarságról (4), Karácsonyi János, Asztalos Miklós és Tóth Zoltán a székelyek eredetéről (9, 45, 132), Veress Endre a moldvai csángókról (67) értekezik. Kelemen Lajos Radnótfája (146), Szabó T. Attila Dés (147) történetét mutatja be. Az erdélyi fejedelmek közül Kemény Jánosról (16), Báthory Istvánról (60), a két Apafiról (148) szól füzet. Jakó Zsigmond az erdélyi kancelláriáról ír (202). Az 1940-es években a magyarság erdélyi helyzete, románsághoz való múltbeli viszonya kerül a kutatás középpontjába. Főleg Makkai László (151, 157), Mikecs László (171), Tóth Zoltán (145) jeleskedik e téren. Gündisch Gusztáv németből fordított dolgozata a 16. század gazdaságtörténetébe vezet el (206).

Az új sorozatban is megőrzi súlyát a történelmi vonulat. Mind az idősebb, mind pedig a fiatal kutatóktól olvasható néhány dolgozat. Balogh Judit (254), Benkő Elek (223, 248), Bicsok Zoltán (229), Egyed Ákos (243), Imreh István (211), Kovács Kiss Gyöngy (228), Jeney-Tóth Annamária (247) dolgozatai kivétel nélkül az erdélyi múltra vonatkoznak a középkortól a Habsburg-uralom koráig.

A művelődéstörténet külön pásmájába soroltuk a tanintézetekre vonatkozó dolgozatokat. E téren Herepei János (130, 166, 203), Biró Vencel (192) és Vita Zsigmond (158) tűnt ki. Továbbá a könyv- és könyvtártörténetet. Erről Teleki Domokos (29), Kristóf György (135), Herepei János (143), György Lajos (155) és Borbély Andor (161) írt. Az új sorozatban Bura László (217), Gaal György (221) és Tar Gabriella-Nóra (244) fülete sorolható ide. A művelődéstörténettel rokonítható az egyháztörténet, melyet a régi sorozatban tíz, az újban egyetlen füzet képvisel. Meglepő módon eleinte a római katolikusok jelentkeznek, majd felsorakoznak a protestánsok. Az előbbieik közé tartozik Biró Vencel (28, 35), Temesváry János (34), Juhász Kálmán (62), Jakab Antal (172), a protestánsok sorát Révész Imre (85) nyitja meg, majd következnek Nagy Géza (115, 144) és Juhász István (201) dolgozatai. Az utóbbiak vonalát folytatja 2000-ben Sipos Gábor fülete (230). Külön szint képvisel Jászay Károlynak a kolozsvári lutheránusok múltját feltérképező munkája (94).

A művészettörténetet a régi sorozatban húsz, az újban egy füzet képviseli. Néhány művelője igen kitartóan dolgozott. A vonulatot Szokolay Béla a nagybányai művésztelep bemutatásával

indítja (5), azután jelentkezik Keöpeczi Sebestyén József, aki 1927-től 1941-ig közöl főleg címertani, műemlékleíró tanulmányokat (8, 13, 19, 121, 126). Balogh Jolán Kolozsvár (71, 186) és Gyulafehérvár (51) műemlékeivel, Biró József Kolozsvár (63) és Bonchida (75), Entz Géza Csicsókeresztúr (134), Dés és Szolnok-Doboka megye (141, 150), valamint a középkori székhely művészet (162) kincseivel ismerteti meg. Kristóf György Fadrusz Mátyás király-szobráról kockáztat meg egy feltételezést (164). Palotay Gertrúd a régi hímzések feltárásával, leírásával (117, 131) hoz újat. Az 1990-es évek sorozatában Kovács Andrásnak a radnóti várkastélyról írt dolgozata (215) illeszkedik e témakörbe.

A történelmi tárgyak sorából még a régészetnek volt nagyobb súlya. Idevágó füzetek csak az 1940-es évektől jelentek meg. Ferenczi István e tárgy fő képviselője: ásatási eredményeiről ír (129, 165, 205). Mellette László Gyula (167, 196), Mozsolics Amália (169) és Méri István (175) dolgozatai érintik e tárgykört. Az újabb szerzők közül Benkő Elek füzetei (223, 248) régészeti megalapozásúak.

A bölcséletet és filozófiatörténetet három rangos tudós képviseli: Tavasz Sándor (25, 57), Varga Béla (46), valamint Makkai Ernő (174). A neveléstudomány terén Gál Kelemen (24) és Imre Lajos (59, 118) jeleskedik. Szociológiai vonatkozású Venczel József dolgozata a falumunkáról (78) és Szabó T. Attila összefoglalója az erdélyi társadalomkutatásról (97).

A jogi vonatkozású dolgozatok az 1940-es évekig főleg a kisebbségi helyzettel kapcsolatosak, utóbb nemzetközi vonatkozásokat is érintenek. Gyárfás Elemér (15) és Balogh Artúr (39, 153, 185) a megalapozók nemzedékét képviseli, melléjük zárkózik fel Mikó Imre (139, 160) jogtörténeti fejtegetéseivel. Búza László már a Szovjetunió államformáját (191) és az Egyesült Nemzetek alapokmányát (199) mutatja be az új politikai helyzetben. Gazdasági kérdésekkel Oberding József György (49, 68) és Venczel József (184) foglalkozik behatóbban, történelmi perspektívát érvényesítve. Az ő nyomukba lép az új sorozatban Vofkori Mária udvarhelyszéki vizsgálódásaival (226).

A nyelvészet és főleg ennek nyelvjárástani vonatkozásai, valamint az ehhez kapcsolható néprajz az önismeret igen fontos eszközei, s az 1920-as évektől még rengeteg területet kellett feltérképezniük. Egyik legfőbb művelőjük Szabó T. Attila volt, aki mint irányító sok fiatal kutatót állított rá e szakokra, s mint sorozatszerkesztő szívesen adott helyet nekik a lapban és a füzetekben. Gál Kelemen Brassai nyelvművelő harcát jellemzi (10), György Lajos nyelvművelő írásait gyűjti füzetbe (81), Jancsó Elemér pedig a nyelvészociológiát mutatja be (92). Szabó T. Attila ekkoriban főleg helyneveket gyűjt (50, 58, 86, 91, 101). Kolozsvár vidékének népi nyelvi térképét közli Gálffy Mózzsal és Márton Gyulával közösen (181). Szabó nyomán indul Fábián Béla (106), Ady László (124), Imreh Barna (138), Nagy Jenő (176), Márton Gyula (180, 197) helynévgyűjtő tevékenysége. Cs. Bogáts Dénes pedig oklevélszójegyzéket készít (163). A nyelvészet méltón képviselt az 1991-től kibontakozó új sorozatban is. A nyelvjárási vonatkozásokat csak Gálffy Mózes posztumusz kötete taglalja (257), a többiek inkább elméleti-történeti vizsgálódások Szilágyi N. Sándor (245), Benő Attila (246), Fóris-Ferenczi Rita (251), Fazakas Emese (260) tollából, eredetileg doktori értekezésnek készültek. Néprajzi „jegyzeteket” első ízben Csűry Bálinttól olvashatunk a moldvai magyarokról (27), Dömötör Sándor a cigányságot kutatja (41), Kántor Lajos a magyar-román népköltészeti kölcsönhatást (53, 56). Hetven gyűjtő téli néphagyományokra vonatkozó adatait összegezi Makkai Endre és Nagy Ödön (103), Szabó T. Attila Bábonyt mutatja be (104). Majd Herepei Jánossal közösen a faépítészet adatait összegzi (107–108). Külön dolgozatot szentel a kalotaszegi jobbágság 17. századi adózásának

(114). Balogh Ödön néprajzi jegyzeteit a csügési magyarokról még 1933-ban adja le a szerkesztőségnek, de a cenzúra akadékoskodása miatt csak 1942-ben kerülhetnek sajtó alá (136). Debreczeni László (137), Palotay Gertrúd (159, 179), Nagy Jenő (168), Kovács Ágnes (188), Tárkány-Szücs Ernő (189), ifj. Kós Károly (207) dolgozatai mind a szellemi, mind pedig a tárgyi néprajz terén maradandó feldolgozásokat tartalmaznak. Az új sorozatban csak Demény István Pálnak a Szent László-legendával kapcsolatos értekezése néprajzi jellegű (212), pedig a kolozsvári egyetemen néprajzi iskola bontakozott ki. Tagjai azonban nem itt közölnek.

A zenetudományt igen kitaratóan Lakatos István művelte: Brahms zenéjét elemezte (73), a magyar műzenéről (87) és a román zene fejlődéstörténetéről (98) írt, kijelölte a muzsikusz Ruzitskák helyét zenetörténetünkben (111). Domokos Pál Péter egy 17. századi énekeskönyv elemzésével (113) jelentkezett.

A szövegközlés, régi dokumentumok, naplók, versek közzététele csak korlátozott mértékben illeszkedhet egy fuzetes sorozat kereteibe. Gyárfás Elemér (93) és Zsakó Gyula (177) családi felmenőik régi naplóit tették közzé, Gazda Ferenc pedig gróf Kemény Józsefi és Mike Sándor levelezését rendezte sajtó alá (156). Az új sorozatban Coroi Artúr régi iskolatörténeti jegyzeteket (225), Jan Andrea Bernhard egy 18. századi svájci diák erdélyi emlékkönyvét (234) teszi közzé. Egyed Emese Barcsay Ábrahám Orczy Lőrinchez írt leveleinek sajtó alá rendezésével a sorozat eddigi legterjedelmesebb kötetét hozza létre (236). Sas Péter szintén tekintélyes, tanulmánytól kísért kötetben a sepsiszentgyörgyi Székely Nemzeti Múzeum 1945-ben elpusztult anyagának a jegyzékeit teszi közkinccsé (258).

A füzeteknek van két rendkívül jelentős vonulata. Mindkettő a számbavételt szolgálja. Az egyik a bibliográfiák sorozata. Ennek fontosságát György Lajos ismerte fel, s már az ETF megindítása előtt buzgolkodott e téren.⁹ Az erdélyi magyar irodalom bibliográfiája 1925-től e sorozatban jelent meg évenként. Számos, azóta elkallódott kötet, kiadvány emlékét csak e füzetek őrizték meg. Az 1925-ös füzetet György Lajos (7), az 1926–1933 közöttiek Ferenczi Miklós (14, 18, 21, 31, 38, 52, 64, 70), a következőket 1939-ig Valentiny Antal (79, 89, 95, 102, 112, 122) állította össze. A dél-erdélyi könyvészetet 1940–1941-re és 1942-re Vita Zsigmond szerkesztette (154, 178). Ezeken kívül is jelentek meg könyvészeti vonatkozású füzetek. Szabó T. Attila az EME régi kéziratos énekeskönyveit (20, 123) és Kelemen Lajos tudományos munkásságát (99) leltározta fel. Monoki István az 1935-ben megjelent időszaki kiadványok címjegyzékét (90) állította össze. Az új sorozatban Muckenhaupt Erzsébet közölt könyvkötések alapján összeállított jegyzéket (216). A kiadványok mellett magukat a szerzőket, a jeles értelmiségieket is számba kell venni. Ezt az életrajzi-könyvészeti együttes feldolgozások biztosítják. Mind a múltban élt jeles személyiségek, mind pedig a frissen elhunytak emléke megőrződött néhány füzetben. Veress Endre gróf Kemény Józsefről (55), Kántor Lajos gróf Wass Ottiliáról (96), Biró Vencel gróf Batthyány Ignác (127) és gróf Zichy Domonkos (140) püspökökről, Németh Gyula Körösi Csoma Sándorról (149), M. Nagy Ottó Gyarmathy Sámuelről (182), Balogh Artúr pedig egyik őséről (198) gyűjtötte össze az adatokat. A kisebbségbe szakadt magyarság jeles halottai közül Szádeczky-Kardoss Gyulának Balogh Ernő állít emléket (83), Bitay Árpádnak és Rajka Lászlónak pedig György Lajos (100, 110). Az újrainduló sorozat 1991-től e hagyomány folytatását vállalja, amikor az EME két meghatározó személyiségének állít emléket: Nagy Géza

⁹ Kiadta a 3. jegyzetben említett sajtóbibliográfiát 1924-ben, s önálló kiadványként közzétette *Az erdélyi magyar irodalom bibliográfiája (1919–1924)* című összeállítást 1925-ben.

alakját Benkő Samu (209), a György Lajosét Antal Árpád (210) idézi fel, az utóbbihoz Köllő Károly könyvészeti adaléka járul. Gaal György egy évforduló kapcsán Berde Áron pályaképét rajzolja meg (214), hat szerző közös munkája pedig Szentkatolnai Bálint Gábor tudományos munkásságára vet fényt (220). Azóta e vonulatban nincs folytatás.

Megjelenik viszont egy egészen új kiadványtípus a füzetek között: az ünnepi, évfordulós ülősszakok, tudományos konferenciák előadásainak gyűjteményes kötete. Ez a típus a maga 12 számával vezető helyet foglal el. Megemlékeznek Széchenyi (213), Kossuth (219, 250), Baranyai Decsi Csímor János (235), Vörösmarty (238), Debreczeni Márton (242) és Brassai Sámuel (256) kerek évfordulóiról, az Erdélyi Magyar Nyelvművelő Társaság megalapításáról (218), a honfoglalásról (222) és a magyar államalapítás vonzatairól (231). Füzetbe gyűjtik egy torockói táborozás előadásait (233), valamint a Magyar Irodalomtudományi Tanszék „házikonferenciáján” elhangzottakat (239).

A füzetek szerzői névsora az 1940-es történelmi fordulóig szinte az egész erdélyi magyar humán értelmiséget felöleli. Aki tudományt művelt, itt jutott közlési lehetőséghez. Az irodalmárok közül Gyalui Farkas, Rass Károly, Kristóf György, György Lajos, Rajka László, Jancsó Elemér, a történészek sorából Temesváry János, Karácsonyi János, Veress Endre, Kelemen Lajos, Biró Vencel, Herepei János neve egyes – főleg erdélyi – témakörökben fogalomnak számít. Az erdélyi művészettörténet mondhatni a füzetek oldalain bontakozik ki: Keöpeczi Sebestyén József, Balogh Jolán, Biró József alapozó munkát végzett. A Böhm Károly-féle filozófiai iskola két jeles egyénisége is szerepel a szerzők közt: Tavaszy Sándor és Varga Béla. Itt született meg a kolozsvári nyelvészeti iskola főleg Csűry Bálint és Szabó T. Attila munkássága nyomán.

Az 1940-es bécsi döntést követően a füzeteknek már változik a súlya, szerepe, ugyanis az egyetem visszatérésével megnő a tudományművelők száma, megalakul az Erdélyi Tudományos Intézet is keretet biztosítva a rendszeres kutatómunkának. Az EME szakosztályai, egyes tanszékek külön kiadványokat jelentetnek meg, úgyhogy ezek elszívják a dolgozatok jelentős hányadát. Nem beszélve arról, hogy ezután a kutatók a fővárosi szakfolyóiratokban is nehézség nélkül közölhetnek. A fiatalabb nemzedék kitűnő tagjai jelentkeznek ekkoriban a szerzők közt. A történész Makkai László, Jakó Zsigmond és Tóth Zoltán, a művészettörténész Entz Géza, a néprajzos Palotay Gertrúd, Faragó József, a régész László Gyula, Ferenczi István, a szociológus Venczel József neve idővel fogalommmá válik.

Az 1991-es újraindulást követően csak egyetlen szerző közül a régiek sorából, ez Jakó Zsigmond, aki az EME élén is a folytonosságot testesíti meg. A már kiteljesedett pályájú humán tudósok közül főleg a történészek jelentkeznek néhány füzettel (Benkő Samu, Imreh István, Egyed Ákos, Bura László), mások neve az ünnepi ülősszakok előadói közt szerepel (Bodor András, Kiss András, Csetri Elek). Az irodalmárok közül Antal Árpád, Köllő Károly és Dávid Gyula képviselik az idősebb nemzedéket. A középnemzedéket a történészek sorából Kovács András, Sipos Gábor, Muckenhaupt Erzsébet, Benkő Elek, Kovács Kiss Gyöngy, az irodalmárok közül Egyed Emese, a nyelvészek sorából Szilágyi N. Sándor és Máthé Dénes képviseli. Az utóbbi füzetek egyre inkább az induló kutatók munkáit, gyakran doktori értekezéseit hozzák. A felolvasó ülősszakok gyűjteményes köteteiben is ők kerülnek többségbe. Elsősorban a történész, nyelvész és irodalomkutató fiatalok választják az ETF-et közlési helyül.

A szerzők 1940-ig kevés kivétellel mind erdélyi kutatók, tudósok. A határon túlról érkező dolgozatok többnyire tárgyuk kötődése miatt jelennek meg itt. Révész Imre volt kolozsvári

teológiai tanár, ekkor már debreceni professzor egy vallástörténeti tanulmánnyal (85), Papp Ferenc budapesti irodalomtörténész Gyulai Pálról írt monográfiája két fejezetével (26, 69) szerepel a munkatársak között. Balogh Jolán és Palotay Gertrúd viszont itt találja meg kutatásai tárgyát, s ezekről tesz közzé dolgozatokat (51, 71, 186; 117, 131, 159, 179). A bécsi döntés után több rangos szakember érkezik Erdélybe az egyetem tanáráként vagy az Erdélyi Tudományos Intézethez munkatársként. Közülük néhányan az ETF-ben is közölnek: Bónis György (183) és Buza László (217) jogtudósok, Györffy István (152) botanikus, Makkai László (151, 157), Entz Géza (134, 141, 150, 162), László Gyula (167, 196) történészek. Közülük többen csak „hazatértek”. Az 1991-ben indult új sorozatban ülésszakok előadóiként jelennek meg gyűjteményes kötetekben rangos magyarországi szakemberek. Utóbb néhány határon túl megvédett erdélyi vonatkozású disszertáció is itt kerül sajtó alá.

Eddig három nem magyar szerzőtől származó munkát közölt az ETF. A régi sorozatban Vasile Párvan (2) és Gündisch Gusztáv (206) munkáját fordították magyarra tartalmi vonatkozásai miatt. Az új sorozatban Jan Andrea Bernhard svájci egyháztörténész közöl egy 18. század közepéről származó erdélyi vonatkozású kéziratot (234).

A legtöbb szerző egy-két füzetrel szerepel a sorozatban. A két első szerkesztő a legnagyobb számú füzet szerzője: György Lajos 13, Szabó T. Attila 19 füzetben közölt. György Lajos pályáját is – méltán – egy külön füzet (210) dolgozza fel. Előkelő hely illeti még meg 8 füzetrel Ferenczi Miklóst, 7–7 füzetrel Kántor Lajost, Kristóf Györgyöt és Valentiny Antalt.

A sorozat jellemzői, formája

Az ETF – György Lajos nyilatkozatai szerint – különnyomat-sorozatként indult. A 21. számig az Erdélyi Irodalmi Szemléből, azután az Erdélyi Múzeum hasábjairól készültek a lenyomatok. Ehhez azonban a szerkesztő nem ragaszkodott mereven. Már a 3. szám a Pásztortűzből átvett lenyomat, a 4. szám pedig önálló közlés. Elvileg bárki igényelhetette a folyóiratban megjelent tanulmánya felvételét a sorozatba, ha az anyagi fedezetet biztosította. Úgy tűnik, hogy csak a bibliográfiai sorozat készült kifejezetten a szerkesztő megbízásából – ezt szívügyének tartotta.

A különnyomat tényét eleinte nem tüntették fel a füzeteken. A 20. számtól (1929) a 43. számig (1932) utalnak a nyomat forrására, majd a 134. számig (1942) hiányzik a megjelölés. Azután a 204. számig (1947) közlik a folyóiratadatokat. Az utolsó négy számon hol feltüntetik, hol nem. Így azokról a füzetekről, amelyeken nincsen ilyenszerű jelzés, és az alapfolyóiratban sem szerepel a szövegük, nem tudtuk egyértelműen kideríteni, hogy önálló kiadványok-e. A két folyóiraton kívül készült még lenyomat a vándorgyűlések emlékkönyveiből. Az 1931-es nagyenyediből egy (44), az 1942-es désisből öt (147, 149, 150, 151, 153), az 1943-as beszteceiből kettő (183, 184). Szabó T. Attila két más helyen (Magyar Nyelv, Hitel) megjelent dolgozatát is itt adta ki különnyomatként (50, 97). Az önállóan itt megjelent munkák nagy része nyelvészeti és néprajzi jellegű. Összesen 23 füzetről feltételezzük, hogy első megjelenése a sorozatban történt: 6, 19, 23, 56, 86, 90, 101, 103, 106, 107, 108, 133, 141, 152, 163, 169, 170, 171, 179, 181, 182, 193, 201. Ezekből a füzetekből több nem a folyóirat nyomdájában (Minerva Irodalmi és Nyomdai Müintézet Rt.) készült, hanem kisebb, esetleg vidéki nyomdákban, bizonyára anyagi okokból: Gloria, Grafica, Lapkiadó Rt. Szöcs, Füssy (Torda), Húsvéth és

Hoffer (Lugos), Imreh Carol (Sepsiszentgyörgy), Bethlen (Nagyenyed). Szabó T Attila 50. sz. füzeté a budapesti Királyi Magyar Egyetemi Nyomda terméke.

1991 után megváltozik a helyzet. Mindössze négy füzet különnyomat (213, 216, 222, 235), a többi önálló, e sorozatban először megjelenő kiadvány. Lényegében azok a terjedelmesebb dolgozatok kerülnek a füzetekbe, amelyek nem férnének el az Erdélyi Múzeumban. Ez meglátszik a füzetek terjedelmének gyors növekedésén is. A sorozat nyomdája 2005-ig a Református Egyház Misztótfalusi Kis Miklós Sajtóközpontjáé, a 2006-ban megjelent 258. számtól a GEWALT Promotion Kft. nyomtatja a füzeteket. A 259. szám a debreceni Kapitális Kft. terméke.

A sorozatban megjelent munkák iránt a szerkesztők nem támasztanak különösebb igényeket. Amit a folyóirat elfogad közlésre, az a sorozatba is bekerülhet. Így a szigorúan vett tanulmányok, szakszerű adatközlések mellett akadnak a nagyközönségnek szánt előadásszövegek, esszéyszerű feldolgozások, nyelvművelő írások. A legigényesebb közlések esetében idegen nyelvű összefoglalót is találunk. Ez először Balogh Ernő dolgozatánál érvényesül (6 – német), azután 1929-ben Gyárfás Elemér (15 – francia, német), György Lajos (17 – francia, német), majd Borbély Andor (161 – német), Ferenczi István (165 – német, 205 – francia), Palotay Gertrúd (179 – német) füzetében. Ami arra utal, hogy ezek a szerzők már kifele tekintettek, az európai tudományosság figyelmére is számot tartottak. A kivonatok közlése 1991 után sem vált gyakorlattá, alig néhány füzetben (221, 223, 235, 237, 243, 248, 253) fordítottak rá gondot.

Az 1930-as évektől a füzetek gyakran mellékleteket tartalmaznak. Ez lehet portré a tárgyalta személyről, a műemléki és néprajzi füzetekben fénykép- és alaprajzmelléklet, esetleg nyelvjárási térkép. 1991 után is több füzet (215, 216, 221, 223, 248) tartalmaz térképvázlatot, fényképes mellékletet.

A füzetek külalakja az 1990-es évek közepéig jóformán változatlan. A fejlécben a sorozat elnevezése (ERDÉLYI TUDOMÁNYOS FÜZETEK) olvasható, alatta a sorozatszerkesztő neve, majd egy újabb lécbé foglalva a megjelenési év és a sorszám között AZ ERDÉLYI MÚZEUM-EGYESÜLET KIADASA pontosítás. A nagybetűs füzet cím alá kerül kisebb betűkkel a szerző neve, majd az egyesület jelvénye következik, alatta pedig a megjelenési hely, a nyomda neve és az évszám olvasható. Ez az 1940-es években kissé változik: a sorozat cím alatt a szám és a szerkesztő következik, a kiadó pedig a címlap aljára kerül, a nyomdát csak a belső címlap versóján tüntetik fel. A külső és a belső címlap teljesen azonos. A külsőt viszont rendszerint keményebb, színezett kartonra nyomják. A hátsó lapon az ETF megjelent füzteinek a felsorolása található. Miután szerkesztőváltás történik, a sorozat cím alatt olvasható: Alapította György Lajos. Szerkeszti Szabó T. Attila.

A megjelenési hely az első füzettől kezdve az akkoriban szokásos Cluj-Kolozsvár. 1935-től a román cenzúra nem engedélyezi a helységnevek magyar használatát, úgyhogy a 75. számtól (1935) csak a Cluj városnév szerepel. 1936-ban már az Erdély szót sem lehet kinyomtatni, úgyhogy a 83. szám már sorozat cím nélkül jelenik meg. A 87. számtól csak Tudományos Füzetek a sorozat címe (tévesen erre a füzetre 85. számot nyomtattak, de az a Révész Imre munkájának a száma). A kiadó megjelölése is *Transilvaniai Múzeum-Egyesületre* módosul. A 92. számtól az *EME kiadása* olvasható a címlapon, így a betűszó nem szűrt szemet. 1938-ban enyhült a helyzet, a 98. számra már ki lehetett írni az egyesület teljes nevét, 1939-ben pedig már a Kolozsvár helységnevet is (103). A bécsi döntés után természetesen Kolozsvár szerepel a kiadás helyeként. Érdekességgént utalunk rá, hogy néhány nem Kolozsvárt nyomtatott füzetben más helység név is található: Lugos (23), Budapest (50), Torda (86, 101), Sft. Gheorghe-Sepsiszentgyörgy (106). Ez

a címlapbeosztás folytatódik az 1991-es újraindulástól is, csak a 211-es számig nincs feltüntetve a az egyesület jelvénye, a 210. számtól jelölik meg a sorozatszerkesztőt, de csak a címlap versóján. A 213. számtól a hátsó borító újra az EME kiadványainak jegyzékét tartalmazza. A hagyományos címlap a 221. számnál (1995) változik meg: Unipán Helga tervezése szerint a lap három mezőre oszlik: a felsőben fénykép, ábra kap helyet, a középsőben a szerző neve és a cím, az alsó mező három oszlopra tagolódik: az elsőben az egyesület neve és székhelye olvasható, a másodikban a füzet száma, a harmadikban a sorozat megnevezése. A belső címlap viszont a hagyományos marad.

A füzetek terjedelme, évenkénti megoszlása

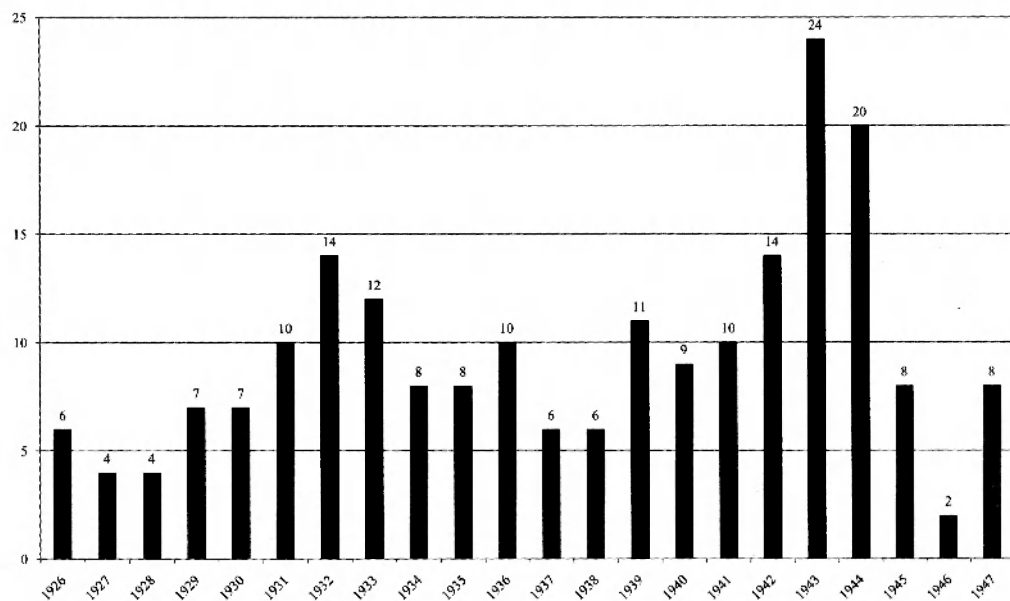
A különnyomat rendszerint 25 lapnál nem hosszabb. Ennyi még közölhető egy-egy folyóirat-számban. Néha a folytatásokban megjelent tanulmányt gyűjtik egy lenyomatba, ilyenkor előfordulhat hosszabb terjedelem is. Az ETF eleinte megtartotta a füzetterjedelmet. 1947-ig megjelent 208 számából 133 nem haladja meg a negyedszáz lapot. A többiek között is alig akad 50 lapnál terjedelmesebb. Tizenkét füzet 50–100 lap közötti. Száz lapon felüli terjedelmet mindössze hét füzet ért el, közülük kettő a 150–200, egy pedig a 200 lap feletti kategóriába illeszkedik. Eszerint a megjelent 208 szám összesen 6100 lapot tesz ki, vagyis átlagosan 29,32 lap esik egy füzetre. A legkisebb terjedelmű füzetek 9 laposak (146, 155, 178), a legterjedelmesebb 202 lap (103).

1991 után megváltozik a helyzet. Az önálló kiadványok többsége 100 lap feletti terjedelmű. A megjelent 51 számból csak 2 kisebb 25 lapnál, 6 már a 25–50 lapos kategóriába illeszkedik. 12 füzet 150 lapig terjed, 10 füzet 200-ig, 3 füzet 250, 4 pedig 300 lap alatti, egy pedig a 300 lapot is meghaladja. Úgyhogy ebben a korszakban 6703 lapot tesz ki az 51 szám terjedelme, átlagosan 134 lap esik egy füzetre. A legkisebb terjedelmű 7 lapos (222), a legnagyobb 359 lapos (236). Összesen az eddig megjelent számok 12 803 lapot tesznek ki, egy füzetre 49,43 lap jut.

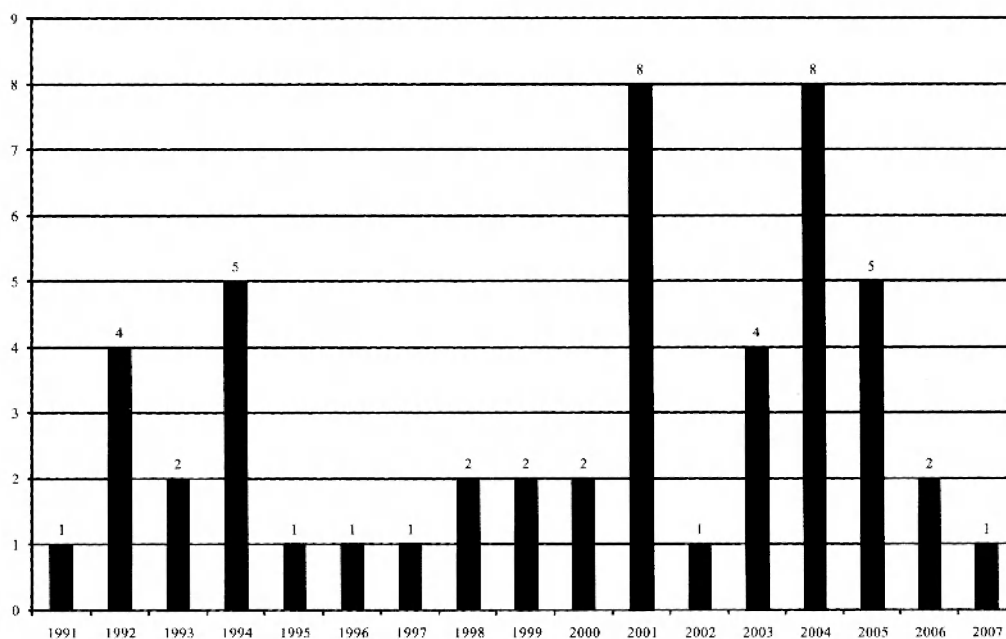
Az összes megjelent füzettel számolva kategóriánként ez a helyzet:

1–25 lap:	135 füzet	= 52,12 %
26–50 lap:	62 füzet	= 23,93 %
51–100 lap:	24 füzet	= 9,26 %
101–150 lap:	17 füzet	= 6,56 %
151–200 lap:	12 füzet	= 4,63 %
201–250 lap:	4 füzet	= 1,54 %
251–300 lap:	4 füzet	= 1,54 %
301–350 lap:	–	–
351–400 lap:	1 füzet	= 0,38 %
259 füzet		

Meggondolkoztató, hogy a sorozatcím „füzet” megjelölése még mennyiben illik a kiadványokra.

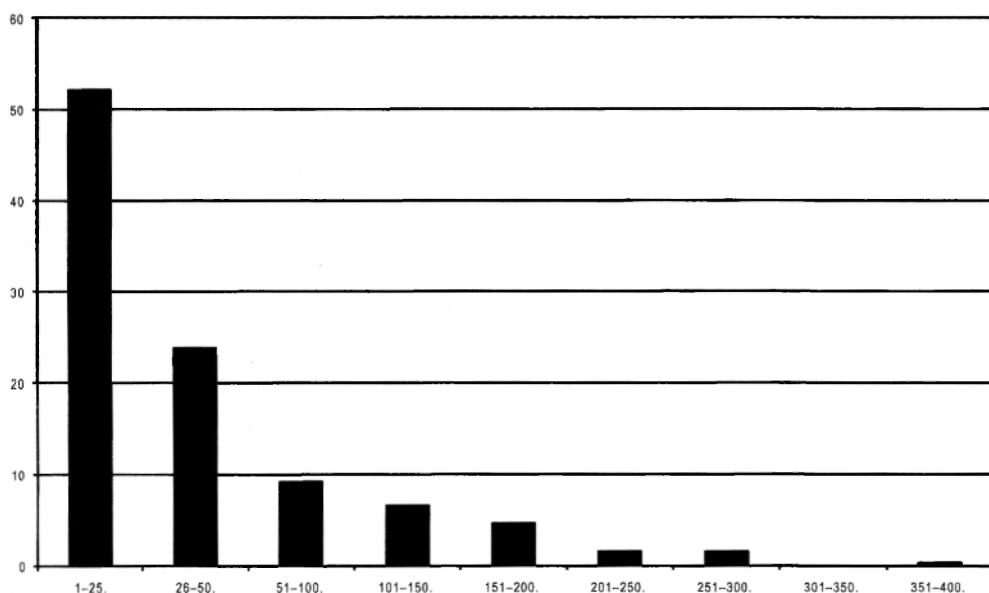

1. ábra. A füzetek évenkénti megoszlása 1926–1947

2. ábra. A füzetek évenkénti megoszlása 1991–2007

Az ETF-nek nem volt és jelenleg sincs periodikus jellege, úgyhogy arra vonatkozóan sem készült terv, hogy évente hány füzetet szeretnének megjelentetni. Lényegében a szerzők jelentkezésétől és az anyagi fedezettől függött és függ a füzetek gyakorisága. Mégis az évenként megjelenő füzettség utal a tudományos élet lanyhulására vagy pezsgésére, s nem utolsósorban a tudományos kiadásokra fordítható összegekre. A füzetek első megjelenési szakaszában jól kimutatható ez a helyzet – összefüggésben a politikai háttérrel. Az 1930-as évek elejéig évi 6–7 füzetet sikerült kihozni. 1931-ben 10-re, majd 14-re emelkedik a füzetek száma, s úgy 8–10 körül állandósul 1941-ig. Azután gyors növekedés áll be, ami a bécsi döntés utáni helyzettel hozható összefüggésbe: 1942-ben 14, 1943-ban 24, 1944-ben 20 füzetet hoznak ki. Azután megint lecsökken 8 körülre a füzettség. 1991 után a legtöbb évben 1–2 füzet jelenik meg. Vannak azonban „csúcsévek”, amikor 5 (1994), illetve 8 (2001, 2004) szám jön ki a sajtó alól. 2005-re is 5 szám esik, de a 255. szám máig sem jelent meg. Ezért számításainkban csak 259 füzetet dolgozhatunk.

3. ábra. A füzetek terjedelme

Az első 22 esztendőben (1926–1947) megjelent 208 füzet, eszerint az évi átlag 9,45 füzetet tesz ki. A következő 17 évben (1991–2007) 51 füzet látott nyomdafestéket, úgyhogy itt az évi átlag éppen 3 füzet. A 39 megjelenési év átlaga 6,64 füzet. A legkevesebb füzet, évi 1 darab hat esztendőre (1991, 1995, 1996, 1997, 2002, 2007) jellemző, a legtöbb füzet, 24 darab 1943-ban készült.¹⁰

¹⁰ Mi a kolozsvári Egyetemi Könyvtárban az „Erdélyi Múzeum Könyvtára” egykori állományából szánnazó 253660 jelzetű sorozatot használtuk, mely a 201. füzetig őrizte meg – néhány hiánnyal – a számokat. Ezenkívül van

Összegezés

Az ETF a maga 40. évébe lépő múltjával az erdélyi magyarság leghosszabb életű kiadványsorozata, s jelenleg az egyetlen szigorúan vett tudományos könyvsorozata (már így is minősíthetjük!). Megindulása egybeesik az önálló erdélyi tudományos élet szerveződésével, s jó ideig annak minden humán jellegű ágát átfogja. Az 1940-es években már csak a szellemi alkotók egy része marad körülötte, mivel több közlési lehetőség is adódik. Elsősorban a nyelvész, néprajzos és történész kutatóknak biztosít teret. Az 1990-es évektől a történészek, irodalomárok és nyelvészek látják el anyaggal, fő területévé az ülésszakok előadásainak közzététele válik.

Az 1947-ig megjelent füzetekre a pozitivista számbavétel jellemző. Adatokat gyűtenek, néha rendszereznek, egy későbbi épülethez hordják a köveket. Általában érezhető a befelé fordulás. Kevés dolgozat próbál európai mértékkel, világfigyelő tekintettel értékelni. György Lajos összehasonlító irodalmi kutatásai, Balogh Jolán és Bíró József művészettörténeti elemzései, Balogh Artúr kisebbségpolitikai fejtegetései, Jancsó Elemér irodalomelméleti és nyelv-szociológiai tájékoztatói, Tavaszy Sándor filozófiai összegezései túllépnek a hazai horizonton. Már a füzetek terjedelméből is ered, hogy nagyobb összefoglaló művek nem kerülhettek e sorozatba.¹¹ Az 1991-től megváltozott helyzetben viszont felszabadul a terjedelmi kötöttség, s így az akár száz oldalon felüli doktori értekezések, monográfiák válnak a meghatározó műfajjá. A munkatársak – néhány kivétellel – a történészek, nyelv- és irodalom szakosok köréből kerülnek ki. A többi tudományág – úgy tűnik – megteremtette a maga külön fórumát, közlési lehetőségét.

Az ETF erdélyi kiadványaink rendjében értéket képvisel, nyitott minden humán tudományág előtt. Remélhetően a jövőben szaporább megjelenéssel, szerzők megnyerésével kialakítja sajátos arcélét.

II. A füzetek könyvészeti leírása

Erdélyi Tudományos Füzetek Szerkeszti dr. György Lajos

I. sz. Rass Károly: *Reményik Sándor*. Cluj-Kolozsvár,

Az Erdélyi Irodalmi Szemle kiadása. 1926. 16 p.

EISZ 1925. 411–424.

2. sz. Pârvan Bazil: *A dákok Trójában*.

Románból fordította: Ferenczi Sándor. Cluj-Kolozsvár, 1926. 12 p.

EISZ 1926. 47–56.

még egy 222145 jelzetű sorozat is, mely részben kiegészíti az előbbi. Több füzet külön van iktatva. Úgyhogy a régi sorozat valamennyi füzet megtalálható Kolozsvárt. A sorozat füzeteinek jegyzéke – a megfelelő időhatárokon belül – Valentiny Antal 2. jegyzetben említett összeállításában, valamint Monoki István 3. jegyzetben említett könyvészetében is szerepel.

¹¹ A sorozatról méltatás található Dávid Gyula tanulmányában: *A romániai magyar könyvkiadás első két évtizede* (Korunk XXXVII[1978]. 999–1005), továbbá a *Romániai Magyar Irodalmi Lexikon* első kötetében Katona Ádám-tól (1981. 521–522). Az újrainduló sorozatról lásd Gaal György: *Az Erdélyi Tudományos Füzetek új sorozata*. Helikon IV(1993). márc. 5., márc. 19.

3. sz. Bitay Árpád: *Gyulafehérvár Erdély művelődéstörténetében.*
Cluj-Kolozsvár, 1926. 13 p.
Pásztortűz 1926. 200–203.
4. sz. Bitay Árpád: *A moldvai magyarság. Történeti áttekintés.*
Cluj-Kolozsvár, 1926. 24 p.
5. sz. Szokolay Béla: *A nagybányai művésztelep.*
Cluj-Kolozsvár, 1926. 22 p.
EISZ 1926. 241–260.
6. sz. Balogh Ernő: *Kvarc az Erdélyi-medence felső mediterrán gipszeiben. – Quarz in den obermediterranen Gipsen des siebenbürgischen Beckens.* Német nyelvű kivonattal. Cluj-Kolozsvár, 1926. 26 p.
[Az EME Matematikai és természettudományi szakosztályának 1922. jan. 23-i szakülésén bemutatott dolgozat]
7. sz. György Lajos: *Az erdélyi magyar irodalom bibliográfiája.* 1925. év.
Írta és összeállította ~. Cluj-Kolozsvár, 1927. 26 p.
EISZ 1926. 425–450.
8. sz. Sebestyén József, Köpeczi: *A brassai fekete templom Mátyás-kori címei.*
Cluj-Kolozsvár, 1927. 22 p.
EISZ 1927. 13–32.
9. sz. Karácsonyi János: *Új adatok és új szempontok a székelyek régi történetéhez.*
Cluj-Kolozsvár, 1927. 29 p.
EISZ 1927. 224–250.
10. sz. Gál Kelemen: *Brassai küzdelmei a magyartalanságok ellen.*
Cluj-Kolozsvár, 1927. 37 p.
EISZ 1927. 283–317.
11. sz. Tavaszy Sándor: *Erdélyi szellemi életünk két döntő kérdése.*
Cluj-Kolozsvár, 1928. 12 p.
EISZ 1928. 3–12.
12. sz. György Lajos: *Két dialógus régi magyar irodalmunkban.*
Cluj-Kolozsvár, 1928. 43 p. 1 mell.
EISZ 1928. 28–68.
13. sz. Sebestyén József, Keöpeczi: *A Becse–Gergely nemzetség, az Apafi és a bethleni gróf Bethlen család címei.*
Cluj-Kolozsvár, 1928. 19 p. 3 mell.
EISZ 1928. 69–83.
[Ajánlás: „Kelemen Lajos barátomnak, mindnyájunk mesterének”.
14. sz. Ferenczi Miklós: *Az erdélyi magyar irodalom bibliográfiája.* 1926. év.
Összeállította ~. Cluj-Kolozsvár, 1928. 23 p.
EISZ 1928. 162–182.
15. sz. Gyárfás Elemér: *A Supplex Libellus Valachorum.* Székfoglaló értekezésül felolvasva az Erdélyi Irodalmi Társaságban Kolozsvárt, 1929. február 17-én.
Cluj-Kolozsvár, 1929. 16 p. [Francia és német összefoglalóval.]
EISZ 1929. 3–15.
16. sz. Rónay Elemér: *Kemény János fejedelem halála és nyugvóhelye.*

- Cluj-Kolozsvár, 1929. 15 p.
EISZ 1929. 49–61.
17. sz. György Lajos: *Egy állítólagos Pancsatantra-származék irodalmunkban*. Cluj-Kolozsvár, 1929. 15 p. [Francia és német összefoglalóval.]
EISZ 1929. 62–73.
18. sz. Ferenczi Miklós: *Az erdélyi magyar irodalom bibliográfiája*. 1927. év. Összeállította ~. Cluj-Kolozsvár, 1929. 21 p.
EISZ 1929. 168–187.
19. sz. Sebestyén József, Keöpeczi: *A középkori nyugati műveltség legkeletibb határai*. Cluj-Kolozsvár, 1929. 33 p.
20. sz. Szabó T. Attila: *Az Erdélyi Múzeum-Egyesület XVI–XIX. századi kézíratos énekeskönyvei*. 1929. 26 p. [Különlenyomat az Erdélyi Irodalmi Szemle 1929. 3–4. füzetéből]
EISZ 1929. 281–304.
21. sz. Ferenczi Miklós: *Az erdélyi magyar irodalom bibliográfiája*. 1928. év, pótlásokkal az 1919–1928. évekről. Összeállította ~. 1929. 36 p. [Különlenyomat az Erdélyi Irodalmi Szemle 1929. 3–4. füzetéből]
EISZ 1929. 400–432.
22. sz. György Lajos: *A francia hellénizmus hullámai az erdélyi magyar szellemi életben*. Az Erdélyi Múzeum-Egyesület kiadása. Cluj-Kolozsvár, 1930. 22 p. [Különlenyomat az Erdélyi Múzeum 35. évfolyamának 1. számából]
EM 1930. 69–88.
23. sz. Kántor Lajos: *Az Erdélyi Múzeum-Egyesület problémái*. Az elnökség megbízásából összeállította ~. Lugos, 1930. 24 p.
24. sz. Gál Kelemen: *A nemzeti nevelés román fogalmazásban*. Cluj-Kolozsvár, 1930. 18 p. [Különlenyomat az Erdélyi Múzeum 35. évfolyamának 1–3. számából]
EM 1930. 33–48.
25. sz. Tavaszy Sándor: *Kierkegaard személyisége és gondolkozása*. Előadás az EME Bölcsészeti-, nyelv- és történettudományi szakosztályának 1930. február 6-iki ülésén. Cluj-Kolozsvár, 1930. 15 p. [Különlenyomat az Erdélyi Múzeum 35. évfolyamának 4–6. számából]
EM 1930. 126–138.
26. sz. Papp Ferenc: *Gyulai Pál id. Bethlen János gr. körében*. Cluj-Kolozsvár, 1930. 15 p. [Különlenyomat az Erdélyi Múzeum 35. évfolyamának 4–6. számából]
EM 1930. 113–125.
27. sz. Csűry Bálint: *Népráji jegyzetek a moldvai magyarokról*. Cluj-Kolozsvár, 1930. 24 p. [Különlenyomat az Erdélyi Múzeum 35. évfolyamának 4–6. számából]
EM 1930. 155–176.
28. sz. Bíró Vencel: *Püspökjelölés az erdélyi római katolikus egyházmegyében*. Felolvasta a szerző az Erdélyi Kath. Akadémia 1930. november hó 19-én tartott közgyűlésén. Cluj-Kolozsvár, 1930. 29 p.

- [Különlenyomat az Erdélyi Múzeum 35. évfolyamának 7–9. számából]
EM 1930. 231–257.
29. sz. Teleki Domokos gróf: *A marosvásárhelyi Teleki-könyvtár története*. Cluj-Kolozsvár, 1931. 14 p. Az Erdélyi Múzeum-Egyesület 1930. aug. 28–30-án rendezett marosvásárhelyi vándorgyűlésének második napján tartott előadás.
[Különlenyomat az Erdélyi Múzeum 35. évfolyamának 10–12. számából]
EM 1930. 313–324.
30. sz. Hofbauer László: *A Remény című zsebkönyv története (1839–1841)*. Cluj-Kolozsvár 1931. 14 p.
[Különlenyomat az Erdélyi Múzeum 35. évfolyamának 10–12. számából]
EM 1930. 345–356.
31. sz. Ferenczi Miklós: *Az erdélyi magyar irodalom bibliográfiája*. 1929. év. Összeállította ~. Cluj-Kolozsvár, 1931. 22 p.
[Különlenyomat az Erdélyi Múzeum 35. évfolyamának 10–12. számából]
EM 1930. 383–402.
32. sz. Gyalui Farkas: *A Döbrentei-pályázat és a Bánk bán*. Felolvasás az Erdélyi Múzeum-Egyesület Bölcsészeti-, nyelv, és történettudományi szakosztályának 1931. február hó 5-én tartott ülésén. Cluj-Kolozsvár, 1931. 15 p.
[Különlenyomat az Erdélyi Múzeum 36. évfolyamának 1–3. számából]
EM 1931. 1–13.
33. sz. Rajka László: *Jókai „Törökvilág Magyarországon” című regénye*. Felolvasás az Erdélyi Múzeum-Egyesület Bölcsészeti-, nyelv, és történettudományi szakosztályának 1931. február hó 12-én tartott ülésén. 1931. 23 p.
[Különlenyomat az Erdélyi Múzeum 36. évfolyamának 1–3. számából]
EM 1931. 14–34.
34. sz. Temesváry János: *Hét erdélyi püspök végrendelete*. Közli: ~. Cluj-Kolozsvár, 1931. 27 p.
[Különlenyomat az Erdélyi Múzeum 36. évfolyamának 1–3. számából]
EM 1931. 35–59.
35. sz. Biró Vencel: *A kolozsmonostori belső jezsuita rendház és iskola Bethlen és a Rákóczy fejedelmek idejében*. Felolvasás az Erdélyi Múzeum-Egyesület Bölcsészeti-, nyelv, és történettudományi szakosztályának 1931. február hó 26-án tartott ülésén. Cluj-Kolozsvár, 1931. 16 p.
[Különlenyomat az Erdélyi Múzeum 36. évfolyamának 4–6. számából]
EM 1931. 117–130.
36. sz. Szabó T. Attila: *Az Erdélyi Múzeum Vadadi Hegedüs-kódexe*. Felolvasás az Erdélyi Múzeum-Egyesület Bölcsészeti-, nyelv- és történettudományi szakosztályának 1931. január hó 28-án tartott szakülésén. Cluj-Kolozsvár, 1931. 27 p.
[Különlenyomat az Erdélyi Múzeum 36. évfolyamának 4–6. számából]
EM 1931. 131–155.
[Ajánlás: „Kelemen Lajosnak és György Lajosnak, munkámban támogatóimnak, ajánlom tanítványi tisztelettel és ragaszkodással”]
37. sz. Hidvégi gróf Mikó Imre szózata 1856-ban az Erdélyi Múzeum és az Erdélyi Múzeum-

- Egyesület megalakítása érdekében.* Közzéteszi Kántor Lajos.
Cluj-Kolozsvár, 1931. 21 p.
[Különlenyomat az Erdélyi Múzeum 36. évfolyamának 4–6. számából]
EM 1931. 182–200.
38. sz. Ferenczi Miklós: *Az erdélyi magyar irodalom bibliográfiája.* 1930. év.
Összeállította ~. Cluj-Kolozsvár, 1931. 19 p.
[Különlenyomat az Erdélyi Múzeum 36. évfolyamának 7–9. számából]
EM 1931. 312–328.
39. sz. Balogh Arthur: *A székely vallási és iskolai önkormányzat.*
Cluj-Kolozsvár, 1932. 16 p.
[Különlenyomat az Erdélyi Múzeum 36. évfolyamának 10–12. számából]
EM 1931. 341–354.
40. sz. György Lajos: *Eulenspiegel magyar nyomai.*
Cluj-Kolozsvár, 1932. 41 p.
[Különlenyomat az Erdélyi Múzeum 36. évfolyamának 10–12. számából]
[Felolvasás az Erdélyi Múzeum-Egyesület Bölcsészeti-, nyelv- és történettudományi
szakosztályának 1931. december hó 10-én tartott szakülésén]
EM 1931. 355–390.
41. sz. Dömötör Sándor: *A cigányok temploma.*
Cluj-Kolozsvár, 1932. 15 p.
[Különlenyomat az Erdélyi Múzeum 36. évfolyamának 10–12. számából]
EM 1931. 391–403.
42. sz. Kristóf György: *Báró Eötvös József utazásai Erdélyben.*
Cluj-Kolozsvár, 1932. 53 p.
[Különlenyomat az Erdélyi Múzeum 37. évfolyamának 1–3. számából]
EM 1932. 1–38.
43. sz. Hofbauer László: *Az Erdélyi Híradó története (1827–1848).*
Cluj-Kolozsvár, 1932. 18 p.
[Különlenyomat az Erdélyi Múzeum 37. évfolyamának 1–3. számából]
EM 1932. 57–72.
44. sz. Kristóf György: *Kazinczy és Erdély.* Emlékbeszéd az Erdélyi Múzeum-Egyesület
nagyenyedi vándorgyűlésének díszülésén, 1931. augusztus 28-án.
Cluj-Kolozsvár, 1932. 22 p.
Emlékkönyv 1931. 17–36.
45. sz. Asztalos Miklós: *A székelyek őstörténete letelepülésükig.*
Cluj-Kolozsvár, 1932. 21 p.
EM 1932. 123–141.
46. sz. Varga Béla: *Az individualitás kérdése.*
Cluj-Kolozsvár, 1932. 53 p.
EM 1932. 39–56., 142–173.
47. sz. Kemény Katalin: *Erdélyi emlékirók.*
Cluj-Kolozsvár, 1932. 63 p.
EM 1932. 180–240., 247–271.
48. sz. Dömötör Sándor: *Vida György facetái.*

- Cluj-Kolozsvár, 1932. 24 p.
EM 1932. 272–293.
49. sz. Oberding József György: *A mezőgazdasági hitelkérdés rendezésére irányuló törekvések a román törvényhozásban.*
Cluj-Kolozsvár, 1932. 23 p.
EM 1932. 308–327.
50. sz. Szabó T. Attila: *Közép-Szamos-vidéki határnevek.*
Budapest, 1932. 16 p.
[Különlenyomat a Magyar Nyelv XXVIII. évfolyamából]
Magyar Nyelv 1932. 58–62, 123–125, 177–179, 250–255, 321–322.
51. sz. Balogh Jolán: *Olasz falfestmények Gyulafehérvárt.*
Cluj-Kolozsvár, 1932. 6 p. 1 mell.
EM 1932. 328–331.
52. sz. Ferenczi Miklós: *Az erdélyi magyar irodalom bibliográfiája.* 1931. év.
Összeállította ~. Cluj-Kolozsvár, 1932. 19 p.
EM 1932. 362–378.
53. sz. Kántor Lajos: *Magyarok a román népköltészetben.*
Cluj-Kolozsvár, 1933. 21 p.
[Felolvasás az Erdélyi Múzeum-Egyesület Bölcsészeti-, Nyelv- és Történettudományi Szakosztályának 1932. február 4-i szakülésén]
EM 1933. 46–64.
54. sz. György Lajos: *Magyar anekdotáink Naszreddin-kapcsolatai.*
Cluj-Kolozsvár, 1933. 23 p.
[Felolvasás az Erdélyi Múzeum-Egyesület Bölcsészeti-, Nyelv- és Történettudományi Szakosztályának 1933. január 26-i szakülésén]
EM 1933. 65–85.
55. sz. Veress Endre: *Gróf Kemény József (1795–1855).*
Cluj-Kolozsvár, 1933. 118 p. 1 mell.
EM 1933. 3–38, 129–158, 257–306.
56. sz. Kántor Lajos: *Kölcsönhatás a magyar és a román népköltészetben.*
Cluj-Kolozsvár, 1933. 12 p.
57. sz. Tavasz Sándor: *A lét és valóság.* Az existenciálizmus filozófiájának alapproblémái.
Cluj-Kolozsvár, 1933. 36 p.
EM 1933. 174–206.
58. sz. Szabó T. Attila: *Adatok Nagyenyed XVI–XX. századi helyneveinek ismeretéhez.*
Cluj-Kolozsvár, 1933. 33 p.
EM 1933. 212–242.
59. sz. Imre Lajos: *A falunevelés irányelvei.*
Cluj-Kolozsvár, 1933. 31 p.
EM 1933. 307–334.
60. sz. Veress Endre: *A történetíró Báthory István király.*
Cluj-Kolozsvár, 1933. 38 p. 1 mell.
EM 1933. 377–412.
61. sz. Boros György: *Carlyle.*

- Cluj-Kolozsvár, 1933. 13 p.
EM 1933. 413–423.
62. Juhász Kálmán: *Két kolozsmonostori püspökapát a XVI. században.*
Cluj-Kolozsvár, 1933. 24 p.
EM 1933. 424–445.
63. Biró József: *A kolozsvári Bánffy-palota és tervező mestere, Johann Eberhard Blaumann.*
Cluj-Kolozsvár, 1933. 20 p. 3 mell.
EM 1933. 446–463.
64. Ferenczi Miklós: *Az erdélyi magyar irodalom bibliográfiája.* 1932. év.
1933. 19 p.
EM 1933. 474–490.
65. Jancsó Elemér: *Az irodalomtörténetírás legújabb irányai.*
Cluj-Kolozsvár, 1934. 16 p.
EM 1934. 65–78.
66. sz. Kántor Lajos: *Erdély a világháborút tükröző román irodalomban.*
Cluj-Kolozsvár, 1934. 25 p.
EM 1934. 6–28.
67. sz. Veress Endre: *A moldvai csángók származása és neve.*
Cluj-Kolozsvár, 1934. 38 p.
EM 1934. 29–64.
68. sz. Oberding József György: *A kolozsvári Gondoskodó Társaság.*
Cluj-Kolozsvár, 1934. 37 p.
EM 1934. 79–107.
69. sz. Papp Ferenc: *Gyulai Pál a kolozsvári református kollégiumban.*
Cluj-Kolozsvár, 1934. 18 p.
EM 1934. 245–260.
70. sz. Ferenczi Miklós–Valentiny Antal: *Az erdélyi magyar irodalom bibliográfiája.* 1933. év. Ferenczi Miklós hagyatékát kiegészítve összeállította Valentiny Antal.
Cluj-Kolozsvár, 1934. 18 p.
EM 1934. 381–396.
71. sz. Balogh Jolán: *Márton és György kolozsvári szobrászok.*
Cluj-Kolozsvár, 1934. 106 p. 15 mell.
EM 1934. 108–136., 273–340.
72. sz. Kristóf György: *Szabolcska Mihály Erdélyben.*
Cluj-Kolozsvár, 1934. 62 p.
EM 1934. 185–244.
73. sz. Lakatos István: *Magyaros elemek Brahms zenéjében.*
Cluj-Kolozsvár, 1935. 11 p.
EM 1935. 32–40.
74. sz. Kristóf György: *Eminescu Mihály költeményei.*
Cluj-Kolozsvár, 1935. 21 p.
EM 1935. 13–31.
75. sz. Biró József: *A bonchidai Bánffy-kastély.*
Cluj, 1935. 36 p. 12 mell.

- EM 1935. 122–153.
[Ajánlás: „*Losonczy gróf Bánffy Miklós úrnak, e munka áldozatkész támogatójának ajánlva*”]
76. sz. Juhász Kálmán: *Műveltségi állapotok a Temesközben a török világban*.
Cluj, 1935. 19 p.
EM 1935. 154–170.
77. sz. Rajka László: *Jókai román tárgyú novellái*.
Cluj, 1935. 17 p.
EM 1935. 107–121.
78. sz. Venczel József: *A falumunka és az erdélyi falumunka-mozgalom*.
Cluj, 1935. 32 p.
EM 1935. 219–248.
79. sz. Valentiny Antal: *Az erdélyi magyar irodalom bibliográfiája*. 1934. év.
Összeállította ~. Cluj, 1935. 20 p.
EM 1935. 385–402.
80. sz. Bíró József: *Magyar művészet és erdélyi művészet*.
Cluj, 1935. 28 p. 2 mell.
EM 1935. 336–361.
81. sz. György Lajos: *Anyanyelvünk védelme*.
Cluj, 1936. 23 p.
[Az EM 1935-ben indított „Nyelvművelés” rovatában megjelent írások]
82. sz. Grandpierre Edit: *A kolozsvári Szent Mihály-templom története és építészete 1349-től napjainkig*. Cluj, 1936. 47 p. 9 mell.
EM 1936. 19–60.
83. sz. Balogh Ernő: *Dr. Szádeczky-Kardoss Gyula 1860–1935*.
Cluj, 1936. 18 p. 1 mell.
EM 1936. 1–16.
84. sz. Kozocsa Sándor: *Históriás ének Bocskay Istvánról*.
Közli ~. Cluj, 1936. 11 p. 1 mell.
EM 1936. 61–69.
85. sz. Révész Imre: *Méliusz és Kálvin*. Viszonyuk a Stancaro elleni harcban, a szentháromságtani küzdelemben és némely másodrendű teológiai vitakérdésekben.
Cluj, 1936. 49 p.
EM 1936. 113–158.
86. sz. Szabó T. Attila: *Zilah helynévtörténeti adatai a XIV–XX. században*.
Turda, 1936. 43 p.
87. sz. Lakatos István: *Az új magyar műzene*.
Cluj, 1936. 17 p. [A címlapra tévesen 85. sz. van nyomtatva!]
EM 1936. 159–173.
88. sz. Rass Károly: *A mi regényirodalmunk*.
Cluj, 1936. 31 p.
EM 1936. 245–273.
89. sz. Valentiny Antal: *Románia magyar irodalmának bibliográfiája*. 1935. év.
Összeállította ~. Cluj, 1936. 18 p.

- EM 1936. 299–345.
90. sz. Monoki István: *Romániában az 1935. évben megjelent román–magyar és magyar időszi sajtótermékek címjegyzéke*.
Összeállította ~. Cluj, 1936. 33 p.
91. sz. Szabó T. Attila: *Nireş-Szásznyíres település-, népesség-, népesedés- és helynévtörténeti viszonyai a XIII–XX. században*.
Cluj, 1937. 74 p. 3 mell.
EM 1937. 1–36, 131–146, 247–267.
92. sz. Jancsó Elemér: *Nyelv és társadalom. A nyelvészociológia feladatai és lehetőségei a magyar nyelvtudományban*.
Cluj, 1937. 20 p.
EM 1937. 37–54.
[Ajánlás: Gombocz Zoltán emlékének]
93. sz. Gyárfás Elemér: *Gyárfás Elek útinaplója 1844-ből*.
Közli ~. Cluj, 1937. 23 p.
EM 1937. 66–85.
94. sz. Jászay Károly: *Magyar luteránus megmozdulások Cluj-Kolozsváron (1798–1861)*. Cluj-Kolozsvár, 1937. 21 p.
EM 1937. 283–400.
95. sz. Valentiny Antal: *Románia magyar irodalmának bibliográfiája*. 1936. év.
Összeállította ~. Cluj, 1937. 20 p.
96. sz. Kántor Lajos: *Czegei gróf Wass Ottilia, az Erdélyi Múzeum-Egyesület nagy jótevője*. Cluj, 1938. 22 p. 1 mell.
EM 1938. 85–106.
97. sz. Szabó T. Attila: *A transylvan magyar társadalomkutatás*.
Cluj, 1938. 22 p.
[Különlenyomat a Hitel 1938. évi 1. számából]
Hitel 1938. 1–22.
98. sz. Lakatos István: *A román zene fejlődéstörténete*.
Cluj, 1938. 28 p.
EM 1938. 117–142.
99. sz. Szabó T. Attila: *Kelemen Lajos tudományos munkásságának negyven éve (1897–1937)*. Cluj, 1938. 20 p.
EM 1938. 143–160.
100. sz. György Lajos: *Dr. Bitay Árpád életrajzi adatai és tudományos munkássága*.
Cluj-Kolozsvár, 1938. 20 p. 1 mell.
EM 1938. 185–202.
101. sz. Szabó T. Attila: *Dés helynevei*.
Turda, 1937. 66 p.
102. sz. Valentiny Antal: *Románia magyar irodalmának bibliográfiája*. 1937. év.
Összeállította ~. Cluj, 1938. 22 p.
EM 1938. 321–240.
103. sz. *Adatok téli néphagyományaink ismeretéhez*. Hetven néprajzi gyűjtő munkája alapján összeállította Makkai Endre és Nagy Ödön. Kolozsvár, 1939. 202 p.

104. sz. Szabó T. Attila: *Bábony története és települése*. 68 képpel és 1 táblával.
Kolozsvár, 1939. 63 p. 1 mell.
EM 1939. 35–62, 146–178.
105. sz. György Lajos: *Az Erdélyi Múzeum története 1874–1937*.
Kolozsvár, 1939. 41 p.
EM 1939. 4–20, 125–145.
[Bemutatta a szerző a M. Tud. Akadémia I. osztályának 1939. február 6-i ülésén.]
106. sz. Fábián Béla: *Nagykend helynevei*.
Sft. Gheorghe-Sepsiszentgyörgy, 1939. 18 p.
- 107–108. sz. *Levéltári adatok faépítészetünk történetéhez*.
I. *Fatemplomok és haranglábak*. Gyűjtötte Herepei János és Szabó T. Attila.
Kolozsvár, 1939. 43 p.
II. *Székelykapuk és fazarak*. Gyűjtötte Szabó T. Attila.
Kolozsvár, 1939. 19 p.
109. sz. Kristóf György: *Az erdélyi magyar vidéki hírlapirodalom története a kiegyezésig*.
Cluj-Kolozsvár, 1939. 29 p.
EM 1939. 249–275.
110. sz. György Lajos: *Dr. Rajka László élete és tudományos munkássága*.
Cluj-Kolozsvár, 1939. 18 p. 1 mell.
EM 1939. 313–328.
111. sz. Lakatos István: *A muzsikák Ruzitskák Erdélyben*.
Cluj-Kolozsvár, 1939. 14 p.
EM 1939. 343–354.
112. sz. Valentiny Antal: *Románia magyar irodalmának bibliográfiája*. 1938. év.
Összeállította ~. Cluj-Kolozsvár, 1939. 20 p.
EM 1939. 395–412.
113. sz. Domokos Pál Péter: *Zemléný János kéziratos énekeskönyve (XVII. század)*.
Cluj-Kolozsvár, 1939. 12 p.
EM 1939. 355–364.
114. sz. Szabó T. Attila: *A kalotaszegi nagybirtokok jobbágyságának szolgáltatása és adózása (1640–1690)*. Cluj (Kolozsvár), 1940. 36 p.
EM 1940. 1–34.
115. sz. Nagy Géza: *Geleji Katona István személyisége levelei alapján*.
Cluj (Kolozsvár), 1940. 20 l.
EM 1940. 35–52.
116. sz. Kántor Lajos: *Párhuzam az Erdélyi Múzeum-Egyesület és az Astra megalakulásában és korai működésében*. Cluj-Kolozsvár, 1940. 17 p.
EM 1940. 103–117.
117. sz. Palotay Gertrúd: *Árva Bethlen Kata fonalas munkái*.
Cluj-Kolozsvár, 1940. 24 p. 2 mell.
EM 1940. 118–139.
118. sz. Imre Lajos: *A közművelődés mint társadalmi feladat*.
Kolozsvár, 1940. 15 p.
EM 1940. 189–201.

119. sz. Balogh Arthur: *A Nemzetek Szövetsége húsz évi működésének mérlege*. Kolozsvár, 1940. 15 p.
EM 1940. 202–214.
120. sz. György Lajos: *A magyar nábob*. Kolozsvár, 1940. 27 p.
EM 1940. 215–239.
121. sz. Sebestyén József, Keöpeczi: *A Cenk-hegyi Brasovia-vár temploma*. Kolozsvár, 1940. 19 p.
EM 1940. 269–284.
[Ajánlás: „Szent-kereszthegeyi Kratochvil Károly ny. m. kir. altábornagy úr Ő Nagyméltóságának, Erdély volt katonai s a Székely Hadosztály parancsnokának, a katonai Mária Terézia Rend lovagkeresztes vitézének stb., vészterhes időkben Erdély megmentésére és a bolsevizmus leküzdésére alakult Székely Hadosztály megszervezőjének, Európa keresztény kultúrája hős védelmezőjének – parancsnokomnak hűséges ragaszkodással a Szerző”]
122. sz. Valentiny Antal: *Románia magyar irodalmának bibliográfiája*. 1939. év. Összeállította: ~. Kolozsvár, 1940. 20 p.
EM 1940. 325–342.

Szerkeszti Szabó T. Attila

123. sz. Szabó T. Attila: *Újabb adatok és pótlások kéziratok énekeskönyveink és verses kézírataink könyvészetéhez*. Kolozsvár, 1941. 22 p.
EM 1941. 51–72.
124. sz. Ady László: *Magyarkapus helynevei*. Kolozsvár, 1941. 21 p. 1 mell.
EM 1941. 80–98.
125. sz. Nyárády E. Gyula: *Kolozsvár környékének mocsárvilága*. Kolozsvár, 1941. 30 p.
EM 1941. 105–132.
126. sz. Sebestyén József, Keöpeczi: *Régi székely népi eredetű műemlékeink*. Kolozsvár, 1941. 17 p.
EM 1941. 36–50.
127. sz. Biró Vencel: *Gr. Batthyány Ignác 1741–1798*. Emlékezés születésének kétszáz éves évfordulójára. Kolozsvár, 1941. 14 p. 1 mell.
EM 1941. 7–19.
128. sz. Biró Sándor: *A Tribuna és a magyarországi román közvélemény*. Kolozsvár, 1941. 99 p.
Részben: EM 1941. 145–182.
129. sz. Ferenczi István: *Régészeti megfigyelések a limes dacicus északnyugati szakaszán*. Kolozsvár, 1941. 28 p.
EM 1941. 189–214.
[Ajánlás: Torma Károlynak 80 évvel ezelőtt megindított limes-kutatásai emlékéül]
130. sz. Herepei János: *A dési református iskola XVII. és XVIII. századbeli igazgatói és tanítói*. Kolozsvár, 1941. 22 p.

- EM 1941. 215–234.
[Ajánlás: *Kádár József emlékének ajánlja Herepei János*]
131. sz. Palotay Gertrúd: *Régi erdélyi himzésminta-rajzok*.
Kolozsvár, 1941. 18 p.
EM 1941. 243–258.
132. sz. Tóth Zoltán: *Iorga Miklós és a székelyek román származásának tana*.
Kolozsvár, 1941. 19 p.
EM 1941. 265–281.
133. sz. Jakó Zsigmond: *Az Erdélyi Nemzeti Múzeum Levéltárának múltja és feladatai*.
Kolozsvár, 1942. 26 p.
134. sz. Entz Géza: *A csicsókeresztúri római katolikus templom*.
Kolozsvár, 1942. 22 p. 1 mell.
[Különlenyomat az Erdélyi Múzeum 1942. évfolyamának 1. számából]
EM 1942. 46–66.
135. sz. Kristóf György: *Tudományos intézetek Erdélyben 1919-ig*.
Kolozsvár, 1942. 30 p.
[Különlenyomat az Erdélyi Múzeum 1942. évfolyamának 1. számából]
EM 1942. 104–131.
136. sz. Balogh Ödön: *Néprajzi jegyzetek a csügési magyarokról*.
Kolozsvár, 1942. 38 p.
[Különlenyomat az Erdélyi Múzeum 1942. évfolyamából]
EM 1942. 29–46.
[Megjegyzés: *Ezt a dolgozatot a szerző még 1933 táján küldte be a szerkesztőségnek. Kiadását a megszállás alatt a sajtóellenőrzés akadályozta meg.*]
137. sz. Debreczeni László: *Széljegyzetek egy népművészetünkről szóló munkához*.
Kolozsvár, 1942. 28 p.
[Különlenyomat az Erdélyi Múzeum 1942. évi 1. számából]
EM 1942. 153–178.
138. sz. Imreh Barna: *Mezőbánd helynevei*.
Kolozsvár, 1942. 39 p. 2 mell.
[Különlenyomat az Erdélyi Múzeum 1942. évfolyamából]
EM 1942. 300–336.
[Ajánlás: *Korán elköltözött Barnukám emlékének*]
139. sz. Mikó Imre: *A törvényhozói összeférhetetlenség*.
Kolozsvár 1942. 20 p.
[Különlenyomat az Erdélyi Múzeum 1942. évfolyamának 2. számából]
EM 1942. 224–241.
140. sz. Biró Vencel: *Gróf Zichy Domonkos Erdélyben*.
Kolozsvár, 1942. 22 p. 1 mell.
[Különlenyomat az Erdélyi Múzeum 1942. évfolyamából]
EM 1942. 337–356.
141. sz. Entz Géza: *A dési református templom*.
Kolozsvár, 1942. 18 p. 4 mell.
142. sz. Tolnai Gábor: *Gróf Lázár János, a Voltaire-fordító*. Jegyzetek az erdélyi

- felvilágosodás történetéhez. Kolozsvár, 1942. 12 p.
[Különlenyomat az Erdélyi Múzeum 1942. évfolyamának 3. számából]
EM 1942. 388–397.
143. sz. Herepei János: *Könyvészeti tanulmányok*.
Kolozsvár, 1942. 65 p. 1 mell.
[Különlenyomat az Erdélyi Múzeum 1942. és 1943. évfolyamából]
Részben: EM 1942. 251–257, 363–387, 1943. 8–16.
144. sz. Nagy Géza: *Társadalmi ellentétek a régi erdélyi református egyházban*.
Kolozsvár, 1942. 18 p.
[Különlenyomat az Erdélyi Múzeum 1942. évi 4. számából]
EM 1942. 500–515.
145. sz. Tóth Zoltán: *A román történettudomány és a székelyföldi románság kérdése*.
Kolozsvár, 1942. 31 p.
[Különlenyomat az Erdélyi Múzeum 1942. évi 4. számából]
EM 1942. 530–558.
146. sz. Kelemen Lajos: *Radnótfája története*.
Kolozsvár, 1942. 9 p.
[Különlenyomat az Erdélyi Múzeum 1942. évi 4. számából]
EM 1942. 493–499.
147. sz. Szabó T. Attila: *Dés települése és lakossága*.
Kolozsvár, 1943. 19 p.
[Különlenyomat az EME Désen, 1942 október hó 18–20. napján tartott tizenhetedik vándorgyűlésének Emlékkönyvéből]
Emlékkönyv 1942. 79–95.
148. sz. Tavasz Sándor: *A két Apafi fejedelem*.
Kolozsvár, 1943. 16 p.
[Különlenyomat az Erdélyi Múzeum 1943. évfolyamából]
EM 1943. 51–66.
[Megjegyzés: *E kiadványsorozat az Akadémia helyesírási szabályait követi*]
149. sz. Németh Gyula: *Kőrösi Csoma Sándor lelki alkata és fejlődése*.
Kolozsvár, 1943. 15 p. 1 mell.
[Különlenyomat az EME Désen 1942. október 18–20. napján tartott tizenhetedik vándorgyűlésének Emlékkönyvéből]
Emlékkönyv 1942. 5–17.
150. sz. Entz Géza: *Szolnok-Doboka középkori művészeti emlékei*.
Kolozsvár, 1943. 10 p. 4 mell.
[Különlenyomat az EME Désen 1942. október 18–20. napján tartott tizenhetedik vándorgyűlésének Emlékkönyvéből]
Emlékkönyv 1942. 59–66.
151. sz. Makkai László: *Szolnok-Doboka megye magyarsága*.
Kolozsvár, 1943. 14 p.
[Különlenyomat az EME Désen 1942. október 18–20. napján tartott tizenhetedik vándorgyűlésének Emlékkönyvéből]
Emlékkönyv 1942. 67–78.

152. sz. Györffy István: *Erdély virágtalan növényei (Cryptogamae) a kutatás jövőtnéző megvilágításában.*
Kolozsvár, 1943. 40 p. 3 mell.
153. sz. Balogh Arthur: *Erdély nemzetiségi kérdései.*
Kolozsvár, 1943. 12 p.
[Különlenyomat az EME Désen 1942. október 18–20. napján tartott tizenhetedik vándorgyűlésének Emlékkönyvéből]
Emlékkönyv 1942. 142–151.
154. sz. Vita Zsigmond: *Románia magyar irodalmának bibliográfiája 1940-ben, a bécsi döntés utáni időszakban és 1941-ben.* Összeállította ~.
Kolozsvár, 1943. 10 p.
[Különlenyomat az Erdélyi Múzeum 1943. évi 1. számából]
EM 1943. 185–192.
155. sz. György Lajos: *A Benigni-könyvtár.* Adatok a kolozsvári Egyetemi Könyvtár történetéhez. Kolozsvár, 1943. 9 p.
[Különlenyomat az Erdélyi Múzeum 1943. évi 1. számából]
EM 1943. 1–7.
156. sz. Gazda Ferenc: *Gróf Kemény József és Mike Sándor levelezése.*
Kolozsvár, 1943. 41 p.
[Különlenyomat az Erdélyi Múzeum 1943. évi 1. számából]
EM 1943. 146–184.
157. sz. Makkai László: *Az erdélyi románok a középkori magyar oklevelekben.*
Kolozsvár, 1943. 31 p.
[Különlenyomat az Erdélyi Múzeum 1943. évi 1. számából]
EM 1943. 17–45.
158. sz. Vita Zsigmond: *A Bethlen-kollégiumi színjátszás a XVII. és XVIII. században.* Kolozsvár, 1943. 13 p.
[Különlenyomat az Erdélyi Múzeum 1943. évi 1. számából]
EM 1943. 67–77.
159. sz. Palotay Gertrúd – Szabó T. Attila: *Mezőségi magyar himzések.*
Kolozsvár, 1943. 59 p. 34 mell. [Német nyelvű összefoglalóval]
[Különlenyomat az Erdélyi Múzeum 1942. évi 3–4., ill. 1943. évi 1. és 3. füzetéből]
EM 1942. 398–406, 516–529; 1943. 78–91, 428–449.
160. sz. Mikó Imre: *A magyar államnyelv kérdése a magyar országgyűlés előtt 1790–1825.*
Kolozsvár, 1943. 35 p.
[Különlenyomat az Erdélyi Múzeum 1943. évi 2. számából]
EM 1943. 244–276.
161. sz. Borbély Andor: *Erdélyi városok képeskönyve 1736-ból.*
Kolozsvár, 1943. 21 p. 21 mell. [Német nyelvű összefoglalóval]
[Különlenyomat az Erdélyi Múzeum 1943. évi 2. számából]
EM 1943. 197–215.
162. sz. Entz Géza: *A középkori székely művészet kérdései.*
Kolozsvár, 1943. 13 p. 3 mell.

- [Különlenyomat az Erdélyi Múzeum 1943. évi 2. számából]
EM 1943. 216–226.
163. sz. Bogáts Dénes, Cs.: *Háromszéki oklevél-szójegyzék*. Gyűjtötte ~.
Kolozsvár, 1943. 181 p. 1 lev.
164. sz. Kristóf György: *Fadrusz Mátyás királya és Vörösmarty Szép Ilonkája*.
Kolozsvár, 1943. 19 p.
[Különlenyomat az Erdélyi Múzeum 1943. évi 2. számából]
EM 1943. 227–243.
165. sz. Ferenczi István: *Csikkarcfalvi régiségek*.
Kolozsvár, 1943. 14 p. [Német nyelvű összefoglalóval]
[Különlenyomat az Erdélyi Múzeum 1943. évi 3–4. számából]
EM 1943. 416–427.
166. sz. Herepei János: *Scholabeli állapotok Apáczai Csere János Kolozsvárra
jövetele előtt*. Kolozsvár, 1943. 28 p. 1 mell.
[Különlenyomat az Erdélyi Múzeum 1943. évi 3–4. számából]
EM 1943. 345–370.
167. sz. László Gyula: *Erdély településtörténetének vázlata Szt. István koráig*.
Kolozsvár, 1943. 22 p. 4 mell.
[Különlenyomat az Erdélyi Múzeum 1943. évi 3–4. számából]
EM 1943. 371–390.
168. sz. Nagy Jenő: *Lakodalom a kalotaszegi Magyarvalkón*.
Kolozsvár, 1943. 17 p.
[Különlenyomat az Erdélyi Múzeum 1943. évi 3–4. számából]
EM 1943. 391–405.
169. sz. Mozsolics Amália: *A magyarországi bronzkor kronológiájáról*.
Kolozsvár, 1943. 53 p.
170. sz. Vita Zsigmond: *A nagyenyedi Bethlen-kollégium ifjúságának irodalmi
törekvései a reform-korszak kezdetén*.
Kolozsvár, 1943. 26 p.
171. sz. Mikecs László: *A moldvai katolikusok 1646–47. évi összeírása*.
Kolozsvár, 1944. VIII+150 p.
172. sz. Jakab Antal: *Az erdélyi római katolikus püspöki székhely betöltésének vitája
a XVII. században*. Kolozsvár, 1944. 18 p.
[Különlenyomat az Erdélyi Múzeum 1944. évi 1–2. füzetéből]
EM 1944. 5–20.
173. sz. Kristóf György: *Reményik Sándor*.
Kolozsvár, 1944. 14 p.
[Különlenyomat az Erdélyi Múzeum 1944. évi 1–2. füzetéből]
EM 1944. 21–32.
174. sz. Makkai Ernő: *Sipos Pál és Kazinczy Ferenc*.
Kolozsvár, 1944. 21 p.
[Különlenyomat az Erdélyi Múzeum 1944. évi 1–2. füzetéből]
EM 1944. 33–51.
175. sz. Méri István: *Középkori temetőink feltárásmódjáról*. Megfigyelések a kidei XII–XIX.

- századi temető ásatásakor. Kolozsvár, 1944. 21 p.
[Különlenyomat az Erdélyi Múzeum 1944. évi 1–2. füzetéből]
EM 1944. 89–107.
176. sz. Nagy Jenő: *Család-, gúny- és ragadványnevek a kalotaszegi Magyarvalkón*.
Kolozsvár, 1944. 11 p.
[Különlenyomat az Erdélyi Múzeum 1944. évi 1–2. füzetéből]
EM 1944. 108–116.
177. sz. Zsakó Gyula: *Egy XVIII. századi torockói napló*.
Kolozsvár, 1944. 19 p.
[Különlenyomat az Erdélyi Múzeum 1944. évi 1–2. füzetéből]
EM 1944. 157–173.
178. sz. Vita Zsigmond: *Románia magyar irodalmának bibliográfiája 1942-ben*.
Összeállította ~. Kolozsvár, 1944. 9 p.
[Különlenyomat az Erdélyi Múzeum 1944. évi 1–2. füzetéből]
EM 1944. 254–260.
179. sz. Palotay Gertrud: *A szolnokdobokai Szék magyar himzései*.
Kolozsvár, 1944. 23 p. 17 mell. [Német nyelvű összefoglalóval]
180. sz. Márton Gyula: *Ördögösfüzes helynevei*.
Kolozsvár, 1944. 39 p.
[Különlenyomat az Erdélyi Múzeum 1944. évi 1–2. füzetéből]
EM 1944. 218–254.
181. sz. Szabó T. Attila – Gálffy Mózes – Márton Gyula: *Huszonöt lap »Kolozsvár és vidéke népnyelvi térképé«-ből*. Bevezetéssel és jegyzetekkel közléstesi ~.
Kolozsvár, 1944. 42 p. 25 mell.
EM 1944. 424–463. (mellékletek nélkül)
182. sz. Nagy Ottó, M.: *Gyarmathi Sámuel élete és munkássága*.
Kolozsvár, 1944. 85 p. 2 mell.
183. sz. Bónis György: *Hagyomány és haladás az erdélyi jog fejlődésében*.
Kolozsvár, 1944. 16 p.
[Különlenyomat az Erdélyi Múzeum-Egyesület 1943. évi besztercei vándorgyűlésének Emlékkönyvéből]
Emlékkönyv 1943. 136–149.
184. sz. Venczel József: *A volt határőrezredek vagyonának sorsa*.
Kolozsvár, 1944. 19 p.
[Különlenyomat az Erdélyi Múzeum-Egyesület 1943. évi besztercei vándorgyűlésének Emlékkönyvéből]
Emlékkönyv 1943. 119–135.
185. sz. Balogh Artúr: *Hűtlenségi per országgyűlési beszéd miatt*.
Kolozsvár, 1944. 16 p.
[Különlenyomat az Erdélyi Múzeum 1944. évi 3–4. füzetéből]
EM 1944. 279–292.
186. sz. Balogh Jolán: *Pákei Lajos rajzai Kolozsvár építészeti emlékeiről*.
Kolozsvár, 1944. 13 p. 16 mell.
[Különlenyomat az Erdélyi Múzeum 1944. évi 3–4. füzetéből]

- EM 1944. 293–303.
187. sz. Guoth Kálmán: *Eszmény és valóság Árpád-kori királylegendáinkban*. Kolozsvár, 1944. 46 p.
[Különlenyomat az Erdélyi Múzeum 1944. évi 3–4. számából]
EM 1944. 304–347.
188. sz. Kovács Ágnes: *A kalotaszegi Ketesd mesekincse*. Kolozsvár, 1944. 40 p.
[Különlenyomat az Erdélyi Múzeum 1944. évi 3–4. füzetéből]
EM 1944. 386–423.
189. sz. Tárkány-Szücs Ernő: *A juhtartás népi jogszabályai Bálványosváraalján*. Kolozsvár, 1944. 14 p.
[Különlenyomat az Erdélyi Múzeum 1944. évi 3–4. számából]
EM 1944. 364–475.
190. sz. Mikecs László: *Új erdélyi tudomány*. Jegyzetek az Erdélyi Tudományos Intézet működéséhez. Kolozsvár, 1944. 26 p.
[Különlenyomat az Erdélyi Múzeum 1944. évi 3–4. számából]
EM 1944. 500–523.
191. sz. Búza László: *A Szocialista Szovjet Köztársaságok Uniója mint összetett állam*. Kolozsvár, 1945. 19 p.
[Különlenyomat az Erdélyi Múzeum 1945. évi 1–2. füzetéből]
EM 1945. 14–30.
[Előadás a Kolozsvári Magyar Tudományegyetem és az Erdélyi Múzeum-Egyesület rendezte Szabad Egyetemen 1945. február 8-án.]
192. sz. Biró Vencel: *A kolozsvári jezsuita egyetem szervezete és építkezései a XVIII. században*. Kolozsvár, 1945. 15 p.
[Különlenyomat az Erdélyi Múzeum 1945. évi 1–2. füzetéből]
EM 1945. 1–13.
193. sz. Gergely Béla – Szabó T. Attila: *A szolnokdobokai Toki völgy helynevei*. †Gergely Béla gyűjtését levéltári adatokkal, jegyzetekkel kiegészítette és közzéteszi Szabó T. Attila. Kolozsvár, 1945. 36 p.
194. sz. Jakó Zsigmond: *Az elpusztult települések kutatása*. Kolozsvár, 1945. 17 p.
[Különlenyomat az Erdélyi Múzeum 1945. évi 1–2. füzetéből]
EM 1945. 46–60.
195. sz. Faragó József: *A „Remény” harmadik kötetének kézírata*. Kolozsvár, 1945. 11 p.
[Különlenyomat az Erdélyi Múzeum 1945. évi 1–2. füzetéből]
EM 1945. 37–45.
196. sz. László Gyula: *A korszerű régészeti múzeum*. Tanulságok a keleti Történeti Múzeum kiállításáról. Kolozsvár, 1945. 23 p.
[Különlenyomat az Erdélyi Múzeum 1945. évi 1–2. füzetéből]
EM 1945. 67–87.
197. sz. Márton Gyula: *A szolnokdobokai Árpástó helynevei*. Kolozsvár, 1945. 39 p.

- EM 1945. 281–317.
198. sz. Balogh Artúr: *A jobbágyfelszabadítás egyik lelkes harcosa a reformkorban.*
[Galánthai Balogh János] Kolozsvár, 1945. 21 p.
[Különlenyomat az Erdélyi Múzeum 1945. évi 3–4. füzetéből]
EM 1945. 161–179.
199. sz. Buza László: *Új nemzetközi jogi elvek az Egyesült Nemzetek san-franciscói Alapokmányában.* Kolozsvár, 1946. 26 p.
EM 1946. 7–30.
200. sz. György Lajos: *A magyar és az orosz irodalom kapcsolatai.*
Kolozsvár, 1946. 124 p.
[Részben különlenyomat az Erdélyi Múzeum 1945. évi 3–4. füzetéből]
EM 1945. 195–210.
201. sz. Juhász István: *A székelyföldi református egyházmegyék.*
Kolozsvár, 1947. 176 p.
202. sz. Jakó Zsigmond: *Az erdélyi vajda kancelláriájának szervezete a XVI. század elején.*
Kolozsvár, 1947. 33 p.
[Különlenyomat az Erdélyi Múzeum 1947. évi 1–2. füzetéből]
EM 1947. 50–80.
203. sz. Herepei János: *A gyalui iskola régi mesterei.*
Kolozsvár, 1947. 14 p.
[Különlenyomat az Erdélyi Múzeum 1947. évi 1–2. füzetéből]
EM 1947. 30–41.
204. sz. Isák József: *Nemzethalál-félelem a régi magyar költészetben.*
Kolozsvár, 1947. 10 p. [Fejezet egy nagyobb tanulmányból]
[Különlenyomat az Erdélyi Múzeum 1947. évi 1–2. füzetéből]
EM 1947. 42–49.
205. sz. Ferenczi István: *Római épület maradványai Kovásznán.*
Kolozsvár, 1947. 15 p. [Francia nyelvű összefoglalóval]
EM 1947. 5–17.
[Megjegyzés: *Közleményem jegyzeteit még 1942 nyarán készítettem, s szinte érthetetlenül meg is maradtak. Több más, már megírt tanulmányomat nyomtalanul söpörte el a világháború.*]
206. sz. Gündisch Gusztáv: *Haller Péter gazdasági vállalkozásai.* Adalékok a XVI. századi erdélyi polgári életforma történetéhez. [Német nyelvű kéziratból fordította Jakó Zsigmond és Nagy Jenő.] Erdélyi Tudományos Intézet. Kolozsvár, 1947. 14 p.
[Különlenyomat az Erdélyi Múzeum 1947. évi kötetéből]
EM 1947. 18–29.
207. sz. Kós Károly, ifj.: *Az Erdélyi Nemzeti Múzeum Néprajzi Tárának faekéi.*
Kolozsvár, 1947. 16 p.
EM 1947. 81–94.
208. sz. Szabó T. Attila: *Erdélyi népi mesterek és tisztviselők a XVI–XIX-ik századból.*
Levéltári forrásokból közléteszi ~. Kolozsvár, 1947. 28 p.

*

209. sz. Benkő Samu: *Nagy Géza a literátor és művelődésünk mindenese.*
Kolozsvár, 1991. 32 p.

A sorozatot szerkeszti Dávid Gyula

210. sz. Antal Árpád: *György Lajos életműve.*
Köllő Károly: *György Lajos irodalmi munkássága.* Könyvészeti adalék.
Kolozsvár, 1992. 80 p.
211. sz. Imreh István: *A fejedelmi gazdálkodás Bethlen Gábor idejében.*
Kolozsvár, 1992. 91 p.
212. sz. Demény István Pál: *A Szent László-legenda és Molnár Anna balladája.*
Kolozsvár, 1992. 47 p.
213. sz. *Emlékezés Széchenyi Istvánra Erdélyben 1991-ben.*
Csetri Elek, Fábián Ernő, Benkő Samu, Nagy György írásai.
Kolozsvár, 1992. 52 p.
[Különlenyomat az Erdélyi Múzeum 54. kötet 1992. 1–4. füzetéből]
EM 1992. 1–51.
214. sz. Gaal György: *Berde Áron útja a természettudományoktól a közgazdaságtig.*
Kolozsvár, 1993. 48 p.
215. sz. Kovács András: *A radnóti várkastély.*
Kolozsvár, 1994.[!] 68 p. 16 mell.
216. sz. Muckenhaupt Erzsébet: *XVI. századi német reneszánsz típusú szignált
könyvkötések a csiksomlyói műemlékkönyvtár gyűjteményében.*
Kolozsvár, 1993. 23 p. 12 mell.
[Különlenyomat az Erdélyi Múzeum 55. kötet 1993. 3–4. füzetéből]
EM 1993. 1–23.
217. sz. Bura László: *A szatmári Református Kollégium és diákjai (1610–1852).*
Kolozsvár, 1994. 67 p.
218. sz. *Az Erdélyi Magyar Nyelvmívelő Társaság kétszáz éve (1793–1993).*
Bartha János, Benda Kálmán, Benkő Loránd, Benkő Samu, F. Csanak Dóra,
Éder Zoltán, Éder Zoltánné, Egyed Emese, Enyedi Sándor, D. Nagy Anikó,
Péntek János, Pomogáts Béla, Szathmári István, Tófalvi Zoltán, Tonk Sándor,
Tóth István, Zsigmond Győző előadásai a marosvásárhelyi tudományos
ülésszakon, 1993. december 4–5-én. Kolozsvár, 1994. 100 p.
219. sz. *Emlékezés Kossuth Lajosra Erdélyben 1994-ben.* Az Erdélyi Múzeum-
Egyesület emlékülése. Kiss András, Csetri Elek, Orosz István, Egyed Ákos,
Pölöskei Ferenc, Imreh István, Benkő Samu előadásai. Kolozsvár, 1994. 64 p.
220. sz. *Szentkatolnai Bálint Gábor.* Borcsa János, Bodor András, Péntek János,
Berta Árpád, Bakk Pál és Senga Toru tanulmányai. [Szerkesztette Borcsa
János.] Kolozsvár, 1994. 37 p.
221. sz. Gaal György: *Magyarok utcája.* A kolozsvári egykori Bel- és Külmagyar utcák
telkei, házai, lakói. Kolozsvár, 1995. 188 p., 4 mell. [Román és angol nyelvű összefoglaló-
val]

222. sz. Jakó Zsigmond: *Ezerszáz esztendő*. Elhangzott az EME 1996. évi ünnepi közgyűlésén. Kolozsvár, 1996. 7 p.
[Különlenyomat az Erdélyi Múzeum LVIII. kötet 1996. 1–2. füzetéből]
EM 1996. 2–8.
223. sz. Benkő Elek – Demeter István – Székely Attila: *Középkori mezőváros a Székelyföldön*. Kolozsvár, 1997. 156 p. 51 mell. [Román és német nyelvű összefoglalóval]
224. sz. Egyed Emese: *Levevék fejéről Múzsák sisakomat*. Barcsay Ábrahám költészete. Kolozsvár, 1998. 172 p.
225. sz. Coroi Artúr: *Adalékok Háromszék iskolatörténetéhez*.
Cs. Bogáts Dénes bejegyzései Berecz Gyula: Háromszék-vármegye népoktatási intézeteinek története című könyvébe. Közzéteszi ~.
Kolozsvár, 1998. 32 l.
226. sz. Vofkori Mária: *Társadalmi és gazdasági változások az udvarhelyszéki Havasalján a 17–18. században*. Kolozsvár, 1999. 95 p.
227. sz. Sajter Laura: *A magyar szecessziós dráma stílusa*.
Kolozsvár, 1999. 144 p.
228. sz. Kovács Kiss Gyöngy: *A Habsburg-uralom kiteljesedésének folyamata a korabeli magyar emlékirodalom láttatásában (17. század vége–19. század eleje)*. Kolozsvár, 2000. 116 p.
229. sz. Bicsok Zoltán: *Torda város története és státútumai. Csipkés Elek kézirata 1823-ból*. Kolozsvár, 2001.[!] 71 p.
230. sz. Sipos Gábor: *Az Erdélyi Református Főkonzisztórium kialakulása 1668–1713–(1736)*. EME – Erdélyi Református Egyházkerület.
Kolozsvár, 2000. 111 p.
231. sz. *Erdély a keresztény magyar királyságban*. Benkő Loránd, Bóna István, Jakó Zsigmond, Tonk Sándor, Vekov Károly tanulmányai. Benkő Samu előszavával. Kolozsvár, 2001. 136 p.
232. sz. Ajtay-Horváth Magda: *A szecesszió stílusjegyei a századforduló magyar és angol irodalmában*. Kolozsvár, 2001. 216 p.
233. sz. *Dialógus és retorika*. A III. Hermész táborban elhangzott előadások (Torockó, 1999. augusztus 25–27.) Kolozsvár, 2001. 96 p.
[Orbán Gyöngyi, Veress Károly, Gábor Csilla, Berszán István, Balázs Imre József, Hevesi Zoltán István, Orosz Judit, Muhi Sándor előadásai. Összeállította Orbán Gyöngyi.]
234. sz. Jan Andrea Bernhard: *Petrus Dominicus Rosius à Porta: Album Amicorum*. Egy magyarországon és Erdélyben tanult svájci diák emlékkönyve. Bevezető tanulmánnyal közzéteszi ~. Az előszót Tonk Sándor írta. Kolozsvár, 2001. 136 p.
235. sz. *Baranyai Decsi Csímor János emlékezete*. Benkő Samu, Holler László, Paczolai Gyula, Buzogány Dezső, Tóth István, Bánai Réka írásai.
Kolozsvár, 2001. 39 p. [Angol nyelvű összefoglalókkal]
[Különlenyomat az Erdélyi Múzeum LXIII. 2001/3–4. számából]
EM 2001. 1–37 p.
236. sz. *Mennyei barátom! Barcsay Ábrahám levelei Orczy Lőrínchez (1771–1789)*. Sajtó alá rendezte, a bevezetőt és a jegyzeteket írta Egyed Emese. Kolozsvár, 2001. 359 p.

237. sz. Nagy-Tóth Ferenc – Fodorpataki László: *Élettudományi kutatások Erdélyben*. Kolozsvár, 2002.[!] 64 p. [Angol nyelvű összefoglalóval]
238. sz. *Almodónk, Vörösmarty*. Tanulmányok. Az 1999. december 10–11-i kolozsvári konferencia anyaga. Sajtó alá rendezte, az utószót és a jegyzeteket írta Egyed Emese. Kolozsvár, 2001. 188 p.
[Debreczeni Attila, Zentai Mária, Szajbély Mihály, Egyed Emese, Horváth Andor, Lajosi Krisztina, Fried István, Székely Melinda, Török Ervin, Antal Ildikó, Bánházi Emőke, Nagy Zsófia, Gaal György, Pávai Gyula, Szabó Levente, Melczér Tibor, Amadeo di Francesco, Antal Árpád előadásai]

[A sorozatot szerkeszti Sipos Gábor]

239. sz. *Tudomány – egyetem – diszciplína*.
A Babeş–Bolyai Tudományegyetem Magyar Irodalomtudományi Tanszékének 2001. október 26–27-én megrendezett „házikonferenciáján” elhangzott előadások. Kolozsvár, 2003. 165 p. [Angol nyelvű összefoglalókkal]
[Orbán Gyöngyi, Páll Zita, Bodrogi Enikő, Varga P. Ildikó, Szilágyi Júlia, Gábor Csilla, Luffly Katalin, Tóth Zsombor, Egyed Emese, T. Szabó Levente, Balassa Péter, Dánél Mónika, Selyem Zsuzsa, Berszán István előadásai. Szerkesztette Berszán István.]
240. sz. T. Szabó Csilla: *A deverbális igeképzés a XVI–XVIII. században az Erdélyi Magyar Szótörténeti Tár adatanyaga alapján*. Kolozsvár, 2003. 152 p.
241. sz. M. Bodrogi Enikő: *Jósika Miklós műveinek fogadtatástörténete*. Kolozsvár, 2003. 198 p.
242. sz. *Debreczeni Márton emlékezete*.
Benkő Samu, Debreczeni-Droppán Béla, Egyed Ákos, gr. Mikó Imre, T. Szabó Levente írásai és Debreczeni Márton kiadatlan versei. Kolozsvár, 2003. 118 p.
[A 2002. január 26-i emlékülésen elhangzott előadások bővített és szerkesztett változata]
243. sz. Egyed Ákos: *Az erdélyi magyarság történetéből 1790–1914*. Kolozsvár, 2004. 140 p. [Német és román nyelvű összefoglalóval]
244. sz. Tar Gabriella-Nóra: *Gyermek a 18. és 19. századi Magyarország és Erdély színpadjain*. Kolozsvár, 2004. 120 p.
245. sz. Szilágyi N. Sándor: *Elmélet és módszer a nyelvészetben különös tekintettel a fonológiára*. Kolozsvár, 2004. 240 p.
246. sz. Benő Attila: *A kölcsönszó jelentésvilága*. A román–magyar nyelvi érintkezés lexikai-szemantikai kérdései. Kolozsvár, 2004. 176 p.
247. sz. Jeney-Tóth Annamária: *Míves emberek a kincses Kolozsvárott*. Iparostársadalom a 17. századi Kolozsváron. Az EME és a Debreceni Egyetem Történeti Intézete kiadása. Kolozsvár, 2004. 264 p.
248. sz. Benkő Elek: *Kolozsvár magyar külvárosa a középkorban*. A Kolozsvárba olvadt Szentpéter falu emlékei. Kolozsvár, 2004. 131 p. 1 mell.
249. sz. Egyed Emese: *Aranka György gyűjteménye*

- I. Az emberarcú intézmény. Tanulmányok Aranka György köréről. Szerkesztette ~.
Kolozsvár, 2004. 183 p.
[Egyed Emese, Király Emőke, Fekete Magdolna Beáta, Berki Tímea, Dohi Zsuzsanna, Biró Annamária, Kovács Eszter írásai]
250. sz. Dávid Gyula – Egyed Ákos – Kötő József: *Kossuth Lajos és Erdély*.
Tanulmányok. Kolozsvár, 2004. 61 p.
251. sz. Fóris-Ferenczi Rita: *A visszahatás kifejezése a magyar nyelvben, történeti megközelítésben*. Kolozsvár, 2005. 148 p.
252. sz. Máthé Dénes: *A költői kép szemiotikai és irányzati vizsgálata a két világháború közti magyar költészetben*. Expresszionizmus, szürrealizmus, tárgyas-intellektuális stílus. Kolozsvár, 2005. 172 p.
253. sz. Végh Balázs Béla: *Kanonizáció a kisebbségi irodalmakban*.
Kolozsvár, 2005. 127 p. [Román és német nyelvű összefoglalóval]
254. sz. Balogh Judit: *A székely nemesség kialakulásának folyamata*.
Kolozsvár, 2005. 256 p.
255. sz. [2009 májusáig nem jelent meg ilyen számú füzet.]
256. sz. *A nyelvész Brassai élő öröksége*. Az 1997. május 22–23-i emlékülés előadásai Péntek János szerkesztésében. Kolozsvár, 2005. 136 p.
[Kiefer Ferenc, É. Kiss Katalin, Elekfi László, Varga László, Gaal György, Péntek János, Grétsy László, Fazakas Emese, Haader Lea, Szépe György, Terts István, Schmidt Erika, Wacha Balázs, Knecht Tamás, Lőrinczi Réka, Horváth László, Békési Imre, B. Fejes Katalin, Nagy L. János előadásai]
257. sz. Gálffy Mózes: *Magyarói nyelvjárási tanulmányok*.
[Szerkesztette Murádin László.] Kolozsvár, 2005. 104 p.
258. sz. Sas Péter: *A sepsiszentgyörgyi Székely Nemzeti Múzeum elmenekített anyagának pusztulása 1945-ben*. Kolozsvár, 2006. 286 p.
259. sz. Dáné Veronka: „Az öngyűlölet székelyi így deliberálja”. *Torda vármegye fejedelemségkori bírói gyakorlata*. Az EME és a Debreceni Egyetem Történeti Intézete kiadványa. Debrecen–Kolozsvár, 2006. 212 p.
260. sz. Fazakas Emese: *A fel-, le- és alá- igekötők használati köre a kései ómagyar kortól napjainkig*. Kolozsvár, 2007. 279 p.

Rövidítések és folyóiratok a könyvészetben

- EISZ – Erdélyi Irodalmi Szemle (Tudományos és kritikai folyóirat: 1924–1929)
- EM – Erdélyi Múzeum (Az Erdélyi Múzeum-Egyesület szakosztályainak közlönye: 1930–1947, 1991–)
- EME – Erdélyi Múzeum-Egyesület
- Emlékkönyv 1931 – *Az Erdélyi Múzeum-Egyesület Nagyenyeden 1931. augusztus 28–30. napjain tartott tizedik vándorgyűlésének Emlékkönyve*. Szerkesztette György Lajos főtítkár. Cluj-Kolozsvár, 1932. 116 p.
- Emlékkönyv 1942 – *Az Erdélyi Múzeum-Egyesület Désen 1942. október hó 18–20. napján tartott tizenhetedik vándorgyűlésének Emlékkönyve*. Szerkesztette Szabó T. Attila. Kolozsvár, 1943. 187 p.

Emlékkönyv 1943 – *Az Erdélyi Múzeum-Egyesület Besztercén 1943. szeptember hó 5–7. napján tartott tizennyolcadik vándorgyűlésének Emlékkönyve*. Szerkesztette Biró Vencel főtítókár. Kolozsvár, 1944. 166 p.

Hitel (Nemzetpolitikai szemle: 1936–1944)

Magyar Nyelv (Közérdekű havi folyóirat a művelt közönség számára: 1905–)

III. A könyvészeti leírás névmutatója

(A nevek után a füzetszámok következnek. A szerzők álló betűvel, a címben említett nevek dőlt betűvel szedve; a szerző után a dőlt betűs szám szintén címbeli utalást jelent.)

Ady László 124	Benkő Loránd 218, 231
Ajtay-Horváth Magda 232	Benkő Samu 209, 213, 218, 219, 231, 235, 242
Antal Árpád 210, 238	Benő Attila 246
Antal Ildikó 238	Berde Áron 214
<i>Apáczai Csere János</i> 166	<i>Berecz Gyula</i> 225
Apafi Mihály 148	Berki Tímea 249
<i>Aranka György</i> 249	Bernhard, Jan Andrea 234
Asztalos Miklós 45	Berszán István 233, 239
	Berta Árpád 220
Bakk Pál 220	<i>Bethlen Gábor fejedelem</i> 35, 158, 170
Balassa Péter 239	<i>Bethlen István fejedelem</i> 35
Balázs Imre József 233	<i>Bethlen János gr.</i> 26
<i>Bálint Gábor, Szentkatolnai</i> 220	<i>Bethlen Kata, Arva</i> 117
Balogh Artúr (Balogh Arthur) 39, 119, 153, 185, 198	Bicsok Zoltán 229
Balogh Ernő 6, 83	Biró Annamária 249
Balogh Jolán 51, 71, 186	Biró József 63, 75, 80
Balogh Judit 254	Biró Sándor 128
Balogh Ödön 136	Biró Vencel 28, 35, 127, 140, 192
<i>Bánffy György gr.</i> 63, 75	Bitay Árpád 3, 4, 100
Bánházi Emőke 238	<i>Blaumann, Johann Eberhard</i> 63
Bányai Réka 235	<i>Bocskay István</i> 84
<i>Baranyai Decsi Csímore János</i> 235	Bodor András 220
<i>Barcsay Abrahám</i> 224, 236	Bodrogi Enikő, M[olnár] 239, 241
Bartha János 218	Bogáts Dénes, Cs. 163, 225
<i>Batthyány Ignác gr.</i> 127	Bóna István 231
Békési Imre 256	Bónis György 183
Benda Kálmán 218	Borbély Andor 161
<i>Benigni [József]</i> 155	Borcsa János 220
Benkő Elek 223, 248	Boros György 61

- Brahms, [Johannes]* 73
Brassai [Sámuel] 256
 Bura László 217
 Buza László 191, 199
 Buzogány Dezső 235
- Carlyle, Thomas* 61
 Coroi Artúr 225
- Csanak Dóra, F. 218
 Csetri Elek 213, 219
Csipkés Elek 229
 Csúry Bálint 27
- Dáné Veronka 259
 Dánél Mónika 239
 Dávid Gyula 250
 Debreczeni Attila 238
 Debreczeni László 137
Debreczeni Márton 242
 Debreczeni-Droppán Béla 242
 Demény István Pál 212
 Demeter István 223
 Dohi Zsuzsanna 249
 Domokos Pál Péter 113
 Dömötör Sándor 41
- Éder Zoltán 218
 Éder Zoltánné 218
 Egyed Ákos 219, 242, 243, 250
 Egyed Emese 218, 224, 236, 238, 249
 Elekfi László 256
Eminescu, Mihai (Mihály) 74
 Entz Géza 134, 141, 150, 162
 Enyedi Sándor 218
- Fábián Béla 106
 Fábián Ernő 213
 Faragó József 195
 Fazakas Emese 256, 260
 Fejes Katalin, B. 256
 Fekete Magdolna Beáta 249
 Ferenczi István 129, 165, 205
 Ferenczi Miklós 14, 18, 21, 31, 38, 52, 64, 70
- Ferenczi Sándor 2, 48
 Fodorpatáki László 237
 Fóris-Ferenczi Rita 251
 Francesco, Amadeo di 238
 Fried István 238
- Gaal György 214, 221, 238, 256
 Gábor Csilla 233, 239
 Gál Kelemen 10, 24
 Gálffy Mózes 181, 257
 Gazda Ferenc 156
Geleji Katona István 115
 Gergely Béla 193
 Grandpierre Edit 82
 Grétsy László 256
 Guoth Kálmán 187
 Gündisch Gusztáv 206
 Gyalui Farkas 32
 Gyárfás Elek 93
 Gyárfás Elemér 15, 93
 Györfly István 152
 György Lajos 7, 12, 17, 22, 40, 54, 81, 100, 105, 110, 120, 155, 200, 210
Gyulai Pál 26, 69
- Haader Lea 256
Haller Péter 206
 Herepei János 107, 130, 143, 166, 203
 Hevesi Zoltán István 233
 Hofbauer László 30, 43
 Holler László 235
 Horváth Andor 238
 Horváth László 256
- Iorga, Nicolae (Miklós)* 132
 Imre Lajos 59, 118
 Imreh Barna 138
 Imreh István 211, 219
 Isák József 204
István, Szent 167
 Jakab Antal 172
 Jakó Zsigmond 133, 194, 202, 222, 231
 Jancsó Elemér 65, 92
 Jászay Károly 94

- Jeney-Tóth Annamária 247
Jókai [Mór] 33, 77
 Juhász István 201
 Juhász Kálmán 62, 76
Kálvin [János] 85
 Kántor Lajos 23, 37, 53, 56, 66, 96, 116
 Karácsonyi János 9
Kazinczy [Ferenc] 44, 174
 Kelemen Lajos 99, 146
Kemény József gr. 55, 156
 Kemény Katalin 47
 Kiefer Ferenc 256
Kierkegaard, Søren 25
 Király Emőke 249
 Kiss András 219
 Kiss Katalin, É. 256
 Knecht Tamás 256
[Kolozsvári] György szobrász 71
[Kolozsvári] Márton szobrász 71
 Kós Károly, ifj. 207
Kossuth Lajos 219, 250
 Kovács Ágnes 188
 Kovács András 215
 Kovács Eszter 249
 Kovács Kiss Gyöngy 228
 Kozocsa Sándor 84
 Köllő [Engel] Károly 210
 Kőrösi Csoma Sándor 149
 Kötő József 250
 Kristóf György 42, 44, 72, 74, 109, 135, 164, 173
 Lajosi Krisztina 238
 Lakatos István 73, 87, 98, 111
 László Gyula 167, 196
László, Szent 212
Lázár János gr. 142
 Lőrinczi Réka 256
 Luffy Katalin 239
 Makkai Endre 103
 Makkai Ernő 174
 Makkai László 151, 157
 Márton Gyula 180, 181, 197
 Máthé Dénes 252
 Melczer Tibor 238
Méliusz [Juhász Péter] 85
 Méri István 175
Mike Sándor 156
 Mikecs László 171, 190
 Mikó Imre gr. 37, 242
 Mikó Imre dr. 139, 160
 Monoki István 90
 Mozsolics Amália 169
 Muckenhaupt Erzsébet 216
 Muhi Sándor 233
 Murádin László 257
 Nagy Anikó, D. 218
 Nagy Géza 115, 144
Nagy Géza, ifj. 209
 Nagy György 213
 Nagy Jenő 168, 176
 Nagy L. János 256
 Nagy Ottó, M[indszenti] 182
 Nagy Ödön 103
 Nagy Zsófia 238
 Nagy-Tóth Ferenc 237
 Németh Gyula 149
 Nyárády E[razmus] Gyula 125
 Oberding József György 49, 68
 Orbán Gyöngyi 233, 239
Orczy Lőrinc 236
 Orosz István 219
 Orosz Judit 233
 Paczolai Gyula 235
Pákei Lajos 186
 Páll Zita 239
 Palotay Gertrúd 117, 131, 159, 179
 Papp Ferenc 26, 69
 Pávai Gyula 238
 Pârvan, Vasile (Bazil) 2
 Péntek János 218, 220, 256
 Pomogáts Béla 218
 Pölöskei Ferenc 219

- Rajka László 33, 77, 110
Rákóczi György I. 35
Rákóczi György II. 35
 Rass Károly 1, 88
Reményik Sándor I. 173
 Révész Imre 85
 Rónay Elemér 16
Rosius à Porta, Petrus Dominicus 234
Ruzitska György 111

 Sájter Laura 227
 Sas Péter 258
 Schmidt Erika 256
 Sebestyén József, Keöpeczi 8, 13, 19, 121, 126
 Selyem Zsuzsa 239
 Sipos Gábor 230
Sipos Pál 174
Stancaro, Francesco 85
 Szabó Csilla, T[amás] 240
 Szabó Levente, T 238, 239, 242
 Szabó T. Attila 20, 36, 50, 58, 86, 91, 97, 99, 101, 104, 107, 108, 114, 123, 147, 159, 181, 193, 208
Szabolcska Mihály 72
Szádeczky-Kardoss Gyula 83
 Szajbély Mihály 238
 Szathmári István 218
Széchenyi István 213
 Székely Attila 223
 Székely Melinda 238
 Szépe György 256
 Szilágyi Júlia 239
 Szilágyi N. Sándor 245
 Szokolay Béla 5

 Tar Gabriella-Nóra 244

 Tárkány-Szűcs Ernő 189
 Tavaszy Sándor 11, 25, 57, 148
 Teleki Domokos gr. 29
Teleki [Sámuel gr.] 29
 Temesváry János 34
 Terts István 256
 Tófalvi Zoltán 218
 Tolnai Gábor 142
 Tonk Sándor 218, 231, 234
 Toru, Senga 220
 Tóth István 218, 235
 Tóth Zoltán 132, 145
 Tóth Zsombor 239
 Török Ervin 238

 Valentiny Antal 70, 79, 89, 95, 102, 112, 122
 Varga Béla 46
 Varga László 256
 Varga P. Ildikó 239
 Végh Balázs Béla 253
 Vekov Károly 231
 Venczel József 78, 184
 Veress Endre 55, 60, 67
 Veress Károly 233
 Vita Zsigmond 154, 158, 170, 178
 Vofkori Mária 226
Voltaire 142
Vörösmarty [Mihály] 238

 Wacha Balázs 256
Wass Ottilia gr. 96

Zemléný János 113
 Zentai Mária 238
Zichy Domonkos gr. 140

 Zsakó Gyula 177
 Zsigmond Győző 218

Transylvanian Scientific Booklets

Keywords: Transylvanian Museum Society, Hungarian scientific periodical, Transylvanian Scientific Booklets, literary, historical, ethnographica topics

The »Erdélyi Tudományos Füzetek« (Transylvanian Scientific Booklets) was started in 1926 as a collection of extracts from the first Hungarian scientific periodical of Transylvania after World War I, »Erdélyi Irodalmi Szemle« (Transylvanian Literary Review). These booklets of 20–30 pages dealt mostly with literary, historical and ethnographical topics. The editor of the review and of the collection was Lajos György. In 1930 he quitted the »Szemle« and restarted the periodical of the Transylvanian Museum Society, the »Erdélyi Múzeum« (Transylvanian Museum) which also published studies of natural sciences. From now on the collection published mostly extracts from this review, but there were enclused some studies published elsewhere, too. Beginning with 1941 Attila Szabó T. is the editor up to 1947 when both the review and the collection were prohibited. Up to this moment 208 booklets were published. In 1990 the Transylvanian Museum Society restarted its activity, and the review as well the collection were activated again. In this collection in the period 1991–2007 there were published 51 booklets. But these booklets are rarely extracts, they are in most cases large studies or even dissertations (Ph. D. theses). So the extent of the booklets is very often over 100 pages. The Transylvanian Scientific Booklets with its 259 numbers can be considered the most important scientific collection of the Hungarians from Transylvania. The bibliography of the collection and the complete list of contributors is published.

